NĂM THỨ MƯỜI BẢY — SỐ THỨ 3577

MỖI SỐ : 0$02

NGÀY THỨ SÁU 22 FEVRIER 1929

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Toutes les lettres et demandes de publication doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Propriétaire : P. E. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LUC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

Bản-báo có in một tờ phụ-trương ra buổi trưa bán lẻ 1 xu

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm.	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng.	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng.			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiềnước

TARIF DES ANNONCES

Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.

Prix moyens, dernière page :

Une seule insertion . . .	0$30 le c/m
Contrat annuel	
Par centimètre et par insertion.	0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales.	1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . .	0$10 la ligne

Caiz-lu'o'ng hu'o'ng-chinhq

(Tiếp theo)

Vả quản-trị một làng thời nay, rồi toẽ nào về sau cũng phải thống-nhất việc thu-phát thì mới có thể mở-mang ra được. Vì mỗi việc có ruộng riêng thì chỉ việc nào có ruộng rồi mới duy-trì được, mà không có ruộng thì tất lại phát trích khấu phần điền ra, hoặc phải thu-bổ cách khác, mới có thể làm được, như là việc vệ-sinh, việc học, việc công-tác, việc nông lợi, theo phép mới. Làm mỗi được những việc thống-nhất đó trong làng cần phải có những người đã nhiều kiến thức, lại có công-tâm, lại có thẩc-thế mà dân làng lại tin yêu lắm mới được. Nếu đột-ngột mà giao cho một hai người làm, thì một là không dẹp nổi được những cái trở-lực của kẻ có tư-lợi, như được cầy ruộng được coi sóc vào những việc đó. Hai là xử không công lẽ em không chịu. Ba là làm ngược lẽ xu lấy lợi cho mình, hoặc cho vây cánh của mình. Bởi thế cho nên phải làm dần từng làng. Đâu được người thì làm, chứ không nên làm đồn-loạt, không nên đốc-thúc các xã cải-lương.

Tụ các dân cũng lắm sự phiền phức, quan trên nên khuyến-khích tinh-giảm dần đi. Nhưng mà trước khi tinh-giảm cần phải để cho dân cứ tùy lực mà thi-hành trong ít lâu, duy việc gì cũng phải dần-dần đăng cả vào sổ biên bản cho nó có bằng-cứ tự-tích. Trước khi chữa cái máy, cần phải tả nó ra xem nó hư-hỏng những chỗ nào, và phải xét xem có lối chữa được cho lành hơn lên chăng. Nếu chưa biết hỏng đâu mà đã vội chữa thì nhiều khi « lợn lành chữa lợn toi ». Tự dưng hóa ra đồ nát cả cái cũ, mà không thêm ra được cái gì mới.

Đại cương như việc nội-trị, mỗi làng một khác. Có làng thì quyền ở kỳ lý, có làng quyền ở một hai người, có làng chuyên quyền ở tay một nhà một họ, chức-dịch toàn là thủ-hạ để sai khiến, để đối-đáp với quan trên, dòn và quở trách thì bay chịu, quyền-hành thì ở như ông. Sự ấy là thường lắm. Dẫu quan trên có thất-cập dân tình, thương đến dân-em, mà ra tay lảo-trừ bọn ăn hiếp, cũng không làm gì được nó, bởi vì trong làng duy có bọn nó với dân dân-đại, nó muốn cho ai được ở thì ở, nó muốn đuổi đi thì phải bỏ làng mà đi. Những nơi ấy thì cũng nên dùng cái kế lần-lữa, âu là cứ công-nhận cho nó quyền-hành mọi việc, nhưng bắt phải có biên bản, nó bắt ai kí vào cũng được, quí hồ thành tang thành tích để liệu xét về sau. Chứ nếu đặt bọn kém về lên mà tranh quyền với nó, thì đã không xong mà lại chỉ thêm nát việc.

Nhưng họa là mới có những làng vô-phúc như thế, (cũng có khi là có phúc, vì nó hà-hiếp mà nó xử với dân như đệ-tử làm cho dân được no-ấm thì thôi [illegible] phần nhiều chỉ cần có vậy.) Còn thì mỗi làng mỗi cảnh. Có làng thì quyền ở tay hai phe phân-đối ngang sức nhau. Những làng ấy thì quan trên nên xét xem phe nào có người tài, có bụng tốt hơn thì bênh vực cho một phe chuyên quyền, chứ đừng lấy cái cách chia người để trị người mà sinh ra nát việc, chỉ tổ thưa kiện.

Xin nhà-nước biết cho rằng xử kiện công bình, chẳng bằng đừng đẻ cho dân đi kiện. Bao nhiêu những cách công-bình của các tòa án mới bây giờ, chỉ tổ làm cho người lương-thiện buồn-cười. Toàn là những việc kiện gian bàn ngay, đứa nào khôn khéo đánh lừa quan như bỡn; mang tiếng bẫy ra những tòa-án uy-nghi để cho đứa khôn nó lợi-dụng, xử đen xử trắng cũng chẳng ai được nhờ, mà biết bao nhiêu phiền-văn, biết bao nhiêu giấy-má. Đối với dân nhà-quê chỉ nên có tòa án trừng-trị để phạt đứa gian tham trộm cắp, và tòa đại-hình để làm tội kẻ ăn-cướp, giết người, hoặc làm loạn mà thôi. Còn những kiện vặt: hộ-sự, thương-sự, vi-cảnh thì nên tổ-chức việc ăn cho giản-dị, giao quyền cho phủ huyện là phải. Quan nào ít bầm những việc đó là ông quan tốt, ông nào bầm báo nhiều ấy là ông quan không biết trị dân, hoặc hay bới việc để ăn tiền. Ngày xưa lấy cảnh dân cầm con hạc làm cảnh ông quan phụ-mẫu biết trị-dân, thật là có nghĩa-lý cao sâu.

Phương-chi bây giờ lại còn bầy ra những luật-pháp, những qui-điều tinh-tế quá, lấy cái cớ rằng để cho dân-gian ai đã biết phép thì có thể bắc-thủ lấy quyền lợi, không bị nắt-ức, thật ra thì chỉ bẻo những thày kiện thày cò, những quân làm nghề tả đơn mách bảo. . . . . Nếu muốn trừ những quan tham lại những đi, mà đặt ra một hạng người không phải quan, lại có quyền ăn tiền của dân để lo chạy kiện, thì chẳng hóa ra ngược lẽ lắm ru. Quan bất liêm còn phải gờm mặt quan trên, còn sợ phép, chứ hạng người này thì là thật là tha hồ mà lấy tiền của những kẻ khờ dại, tiền đã lấy rồi thì kiện được hay thua cũng không trả lại; bởi vì theo phép Tây gọi là tiền công, chứ không phải lấy tiền để lo cho xong việc. Người nước Nam ta có cái tính thật-thà, cầu ông thầy thuốc thì mà-cả ông chữa cho khỏi bệnh; cầu ông thầy cãi thì mà-cả ông cãi cho được kiện, chứ không thể hễ đã được cái lẽ tiền lấy mà việc không xong, người bệnh chết mà thầy đòi tiền tạ. Đối với một dân thật-thà như vậy thì trường qui quốc có muốn cho dân phải phục cái văn-minh cao của Âu-châu, không nên để cho dân phải đùng đến thày kiện và những kẻ công-nhiên làm nghề xui-nguyên giục bị ở các tỉnh bây giờ. Trừ ra những việc do quyền các tòa án Tây Hanoi, Haiphong phân xử, thì là bắt-đắc-dĩ mà người Annam phải nhờ đến các luật-sư mà thôi. Cứ như ngu-ý cái dân-tục này, hễ luật-pháp là ở nhà-nước mà ra, bất luận là hình-sự, thương sự hay hộ-sự, dân đã phải cậy đến quyền quan phân xử, đến đem trời soi xét, thì đến trời tự dương phải chiếu sáng cho mới được. Chẳng thì đến không sáng rõ còn hơn là để cho một hạng người có quyền lấy tiền của dân mà lấy văn-thương lấy môi-mép hoa chân hoa tay, đập bàn đập ghế, mà khiến cho đến sáng đen mới.

(*Còn nữa*) V.

Việc Trung-Hoa

Ngày 20 Février 1929

Một bản giao-ước với nước Tchécoslovaquie

Đông kinh. — Quan sứ-thần nước Tchécoslovaquie ở Bắc-kinh nay mai sẽ đi Nam-kinh để điều-đình một bản giao ước thương mại mới.

Việc điều đình với Pháp

Đông kinh. — Chính bộ giao-ước của Pháp và Trung-Hoa vì mọi việc xảy ra ở Ninh-bình trong năm 1927, định phải Trung-Hoa sẽ bồi thường độ 1 triệu quan. Có tin rằng 39 000 quan nộp vì việc mất nhà trường giáo bị giết đó là, sẽ đem dùng vào đấu công ích tự-cấu.

Cuộc hội-nghị quốc-tế hàng không

Thượng hải. — Cảnh-sát Quốc-dân định dự cuộc hội nghị quốc-tế hàng không đến ngày 22 Septembre sẽ họp ở nước Bỉ-lan. A. R. I. P.

Cuộc bay từ Pháp sang Đông-dương

Hai phi-công Pallard, và Le Brix, khi tới ke Caire, có nói vì giá dầu bay chậm; dầu-săng tiêu-thụ nhiều sẽ phải quay trở lại Benghazi để lấy dầu. Giờ xấu lắm, vì vậy hoãn đến ngày thứ năm mới bay đi Bassorah.

Về tin bay của phi-công Costes, lại có tin sau này :

Phi-công vừa từ trường bay Bourget bay lên, đương bay ở trên miền Bendy, chắc vì dầu-xăng chảy không được mạnh, nên phi-công phải đổ xuống. Nhưng lúc bấy giờ đương bay ở khu có nhà ở, sau trông thấy một chỗ đen, phi-công định đổ xuống chỗ ấy. Chỗ ấy là đường hỏa-xa từ Paris đến Trashburg, Phi-công đổ xuống được, nhưng đụng phải một cái cột giây thép, làm gẫy mất tàu bay. Người dân đi với phi-công là phi-công Cedes bị xây xát nhẹ. Bao thư không việc gì. Phi-công Costes nói hễ có tàu khác lại bay đi ngay.

Vô-tuyến-điện

Ngày 19 Février 1929

Nước Pháp

Số thuế thu nhập

Số thuế thu nhập trong tháng janvier được 3 908 700,000 francs, so với số dự toán tháng được 497,688 0 0 francs so với số thuế thu nhập trong tháng janvier 1928 thì ngày được 491. 960,000 francs.

— trái phiếu 4 1/2 %.

Việc phát hành trái đơn 4 1/2 % về quỹ hoàn trái được thiên hạ rất hoan nghênh, đến ngày hôm đầu phải đình việc đổi của quốc phòng trái đơn lấy của trái đơn mới. Vậy từ nay đến ngày 30 mars chỉ nhận các trái đơn 6.% đem đổi lấy các trái đơn mới.

Quan tổng-trưởng bộ thuộc địa Maginot ở Phi-châu

Quan tổng-trưởng bộ thương-thư Maginot, khởi hành ở Tombouston đã tới Gao. Ngài sẽ từ đấy qua sa-mạc Sabara đi Bắc-bộ Phi-châu.

Việc chỉnh đốn ngạch tư pháp ở nghị-viện

Trong khi bàn việc sửa đổi ngạch tư pháp, một bản đề-nghị của chánh phủ phần 48', bị nghị-viện bỏ 291 vé đối với 286 vé ưng bỉ'.

Ngày hôm nay vẫn bàn.

Nước Đức

Tin về Trotsky

M. Loebe, nghị-trưởng nghị-viện nước Đức tiếp được một bức điện tín của Trotsky, ở Pera gửi đến, nhờ xin với quan lãnh sự Đức ở thành ấy cho chữ vào giấy thông-hành để đi đến nước Đức.

Ai-cập

Thời tiết

Ở Sa-mạc Ai-cập giới rét. Tại mấy miền có cây cối, lại sẽ vàng đó.

A R I. P.

Sau bốn vạn năm nữa loài người sẽ biến hóa ra thế nào ?

Sẽ mất hết răng và ngón chân, ngón tay

Một vị giáo thụ ở mất trường đại-học nước Mỹ là một nhà khoa học sở tiếng, trước thuật rất nhiều, học giả các nước đều có lòng kính trọng, vừa rồi có phát biểu một bài, kinh động một thời, ai nghe cũng phải lấy làm lạ. Lời ông nói là căn cứ ở sự nghiên cứu về khoa học, chứ không phải như những lời bịa của những người nói mê vậy.

Lời ông nói đại khái như sau này :

« Sau này loài người nếu không mất hẳn cái mũi và hai hàm răng, thì cũng không còn ngón đuôi như bây giờ nữa, hoặc là mũi hẳn cả ngón chân và ngón tay đi. Nhưng sự biến hóa như thế, phải trong cái thời gian 75,000 năm, đại loài người trải qua nhiều lần biến hóa, rồi mới thực hiện. Đến lúc ấy thì cái trán người ta sẽ lồi cao lên, và rộng hơn, cái khối óc cũng vì cái nước óc đầy lấy lớn mà nở to, cặn cái mặt thì dài ra. Cái lẽ loài người sau này rụng hết răng đi giống như « thứ người vượn » trước kia rụng mất đuôi vậy. Nhưng « thứ người vượn » phải cần có răng để cắn ăn các thứ quả và để chống những kẻ chọc hại mình, không có cái vấn đề tiến hóa như loài người ta, đã đã khỏi được cái tình hình khốn nạn như trên đã kể. Những cái tóc là tạo-vật cho người ta để chống sự rét lạnh, hà tạo-vật lại chưa nghĩ đến là người ta có thể phải mất để thay tóc ư, phương chi mà ông người hái dầu bây giờ càng ngày càng thêm, việc ấy theo là loài người đời xưa ít nghe thấy vậy. Cho nên liệu trước được là sau bốn vạn năm nữa thì cái đầu cần loài người sẽ nhỏ bằng đi, hai hàm răng và các ngón chân, ngón tay đều rụng hết cả. Đó đều là cái định luật về sự sinh lý biến thiên cần loài người, vì loài người ở về cái thời đại nguyên-thủy, thường đội ở trên các cây để tránh rắn độc thú dữ, để cần phải có ngón tay ngón chân để vin và để bám, mà tới đại hiện tại thì không [illegible]

Xuân thủ đàm ân

Những người có tiền sau này đều được thưởng hàm và dịp xuân-thủ năm nay :

Hàn lâm trước tác (6-1) : M. Phạm-công-Bích thông phán, quán làng Tông-thế, phủ Thái-ninh, Nam-định.

Hàn lâm kiểm tịch (8-1) : M. Nguyễn-xuân-Mai, thư ký thông ngôn tại nhà Tư-pháp Đông-dương, quán làng Kim bài, huyện Thanh-oai, Hà-đông.

Hàn-lâm cung phụng (9-1) : M. Nguyễn-văn-Nguyên, tại Ngân-khố Đông-dương, quán ở Hanoi.

Hàn lâm đãi chiếu (9-2) : MM. Ngô-văn-Đại, làm tại nhà in Viễn-đông, nhà số 43 phố Lemblot Hanoi.

Trần-như-Tiếp, thư ký phòng Thương-mại Hanoi, nhà số 48 phố hàng Thiếc.

Tăng bát phẩm văn giai (8-2) : M. Bùi-đình-Tư, làm tại nhà Intrans, nhà số 134 đường Huế, Hanoi.

Chánh cửu phẩm văn giai (9-1) : MM. Nguyễn-viết-Chu, thâu khoán, quan làng Phương-sanh, phủ Hoài-đức, Hà-đông.

Lê-tiến-Chức, buôn bán, quán làng Thụy-khuê, huyện Hoàn-long Hà-đông

Tòng cửu phẩm văn giai (9-2) : MM. Lê-đức-Khang, dân-biểu, quán làng Bình-sơn, huyện Gia-viễn, Ninh-bình.

Trần-đương-Lễ, thư ký báo Nam-phong, quán làng Tiên-khoan, huyện Bình-lục, Hà-nam.

Ng-Quang buôn bán, quán làng Hoàng-mai, huyện Hoàn-long, Hà-đông.

Chánh cửu-phẩm bá hộ (92)

M. Ng-thế-Chung, thợ chạm, nhà số 64 phố hàng Trống Hanoi.

Tòng cửu phẩm bá hộ (9-2) : MM. Nguyễn-văn-Chiểu, quán làng Xuân-tảo, phủ Hoài-đức, Hà-đông.

Bằng-văn-Hoạt, buôn bán, hội-viên hội tri-tân, nhà số 65 phố Thuốc-bắc Hanoi.

Toàn-văn-Công, thầu quan hội Tri-tri Hà-giang, quán làng Ân-quang châu Bảo-lạc, Cao-bằng.

Đào-đình-Bảo, thợ chạm, nhà số 26 phố hàng Bạc Hanoi, quán làng Phiếm-ngũ, huyện Đông-ngàn, Bắc-ninh.

Nguyễn-Hoàn-Liên, thợ thêu, quán làng Vũ-lăng, huyện Thượng-phúc, Hà-đông.

Trịnh-văn-Nhân, làm tại nhà in Viễn-đông, nhà số 26 Cầu-gỗ Hanoi.

Trần-phú-Nguyên, làm tại nhà in Viễn-đông, nhà số 35 hàng Bè, Hanoi.

Trịnh-tiết-Tiến, làm tại nhà in Viễn-đông, nhà ở phố Thanh-giám, Hanoi.

Đào-đức-Thiện, làm tại nhà in Viễn-đông, nhà số 110 đường 75.

Nguyễn-huy-Thịnh, làm tại nhà luật-sư, quán làng Giáp-bát, huyện Thanh-trì, Hà-đông.

DÙNG HÓA HỌC CHẾ THÀNH NGƯỜI

Hội hóa học nước Anh vừa rồi có mở cuộc đại hội chu-niên, do viên cảm sự báo cáo rằng dự tính trong một cái thời kỳ 2928 năm nữa, nhà hóa học có thể chế thành ra người sống được. Cứ như viên kỹ nghệ phương chuẩn gì họp lại làm thành ra thân thể người sống, tai hiệu nay các nhà hóa học đã bắt tay làm, vậy sự cần phải nghiên cứu của các nhà hóa học sau này là cần dùng phương pháp gì để chế nên những chất kỳ, mà khiến tự có thể hiển nhiên làm sinh mệnh vậy. Công việc ấy đại nước sau đó một ngàn năm nữa, sẽ là cái ngày các nhà hóa học thấu đến được cái mục đích thành công vậy.

Cái án mạng ở đường Huế

Người mới bắt mà hề-nghi là thầy phạm bản ông Bazin thì vẫn không nhận lẽ gì.

Sáng hôm qua Léon Sanh phẩn-trí toàn đập đầu vào tường, nhưng người canh ở ngục ngăn giữ được.

Những người bị tống giam mà danh sách bản-báo đã đăng trước, chưa có số liên can vào việc ám-sát ông Bazin hay không, mới biết rằng quan Dự-thẩm cho tống giam là vì có bắt được tại nhà những người ấy các giấy mà khả nghi là để mưu những việc quốc-sự.

Lúc bản-báo sắp ấn hành thì được tin rằng chiều và đêm hôm qua lại mấy người nữa bị bắt giam tại số mật-thám là :

Hồ-văn-Mịch ở Hai-phong,
Ng-minh-Châu ở Thái-bình
Lê-Mẫn ở Vinh
Phùng-huy-Trường ở Hanoi
Phạm-huu-Chính ở Ninh-bình
Đỗ-văn-Đăng ở Hanoi

Lại Ng-tấn-Long là bồ nuôi Van Léon Sanh ở phố Nguyễn-trãi bị bắt từ mấy hôm trước, sáng nay cũng bị tống giam vào đề-lao vì nghi tình là có can-dự vào việc ám sát này.

Kuôcq ngu'w mo'iq

Muốn viết chữ quốc-ngữ mà không thể đọc lộn dấu, muốn dùng các máy chữ mà viết chữ quốc-ngữ muốn dùng các máy sắp chữ mà in báo, in sách quốc ngữ, muốn điện báo bằng chữ quốc-ngữ, nên sửa đổi như sau này :

Chữ ă, ơ, ư	đổi ra	a', o', u'
đ	—	d
d	—	y
q	—	k

Còn năm dấu thì dùng năm chữ sau này mà viết cùng sau tiếng :

Dấu sắc	dấu huyền	dấu nặng	dấu hỏi	dấu ngã
q	f	j	z	w

Chân-văn-Nhiêu, làm tại nhà buôn-su, quán làng Tường-thụy, huyện Dây-tiên, Hà-đông.

Nguyễn-khắc-Cát, làm tại nhà buôn, nhà số 64 phố hàng Bông, Hanoi.

Nguyễn-văn-Kỷ, làm tại điền Cót-thôn, quán làng Ang-sen, huyện Gia-khánh, Ninh-bình.

Phạm-gia-Khánh, làm tại nhà in Trung-bắc Tân-văn, quán làng Bưởi-mai, huyện Hoàn-long, Hà-đông.

Nguyễn-ngọc-Kim, làm ty rượu; quán làng Ninh-swong, huyện Tượng-ninh, Nam-định.

Phùng-gia-La, buôn bán, quán làng Đông-sầu huyện Văn-lâm, Hưng-yên.

Lê-phạm-Hiệu, tức Vinh, thư ký nhà báo Indépendance Tonkinoise, quán làng Cầu-khê, Hà-đông.

Nguyễn-tông-Dôm, làm tại nhà buôn, quán làng Đại-áng, huyện Thanh-trì, Hà-đông.

Nguyễn-văn-Muôn, làm tại nhà buôn, quán làng Quỳnh-lôi, huyện Hoàn-long, Hà-đông.

Thân-bá-Tuệ, làm tại nhà máy điện, quán làng Quỳnh-lôi, huyện Hoàn-long, Hà-đông.

MỘT CUỘC THI VẼ TRANH VẼ THỢ

Sẽ ký-viên của chánh-phủ Đông-dương tại cuộc đấu xảo thuộc địa quốc tế Paris có mở một cuộc thi vẽ kiểu một bức tranh vẽ-thợ hiểu hiện vào [illegible] quốc-tế Paris năm 1931.

Chỉ có những nhà hội họa Pháp đã từng trú sư và đã từng làm nghề ở Đông dương ít ra là một năm, và các nhà hội-họa bản xứ quê quán ở một xứ trong năm xứ rồi Đông-dương Đại Pháp mới được dự cuộc.

Tin sau cùng

Tin về ông Albert-Thomas

Ông Albert Thomas, quản đốc sở quốc-tế lao động đã trở về Genève.

Tình-hình ở Afganistan

Tất cả kiều dân Pháp đã bỏ Caboul đi nơi khác. Chỉ trừ có quân sứ thân Pháp là không. Tình hình xem chừng lại ngày ngập. Các chân đánh lẫn nhau

A. R. I. P.

VIỆC HANOI

Thời:	tiết	
7 giờ	22 độ	
15 giờ	23 độ	

Thời giá quốc tại

Ngày 19 Février 1929

3 °/.	hoàn dần	77	50
3 1/2 °/.	hoàn dần	»	
4 °/.	vĩnh viễn 1917	86	90
4 °/.	» 1918	85	30
6 °/.	» 1920	101	90
5 °/.	hoàn dần 1920	117	60
4 °/.	1925	122	10
3 °/.	vĩnh-viễn	71 f.	90
5 °/.	1915-1916	97 f	15

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ	11 $ 30
nhì,	10 40
ba,	9 50
Thóc hạng nhất,	6 50
Bắp ngô	6 60

Giá bạc: Kể từ ngày 21 Février 1929, giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f. 30.

Quan Toàn-quyền sang Java. — Chương-trình và cuộc du-lịch của quan Toàn-quyền Pasquier sang Java, nay đã phác định như sau này:

Ngày 9 Avril, ngài sẽ đăng với quan Chánh văn-phòng Morre và 2 quan hầu là Đại-úy Barrault và Thầy quân thiếu-tá De op, ở Saigon đáp tàu *Jules Michelet* sang Nam-dương Quần-đảo. Ngày 29 Avril quan Toàn-quyền sẽ lại trở về tới Saigon.

Chừng ngày 10 hoặc 15 Mars nữ ngài sẽ do đường bộ vào Nam-kỳ, ở đó ít lâu để thương-thuyết với quan Thống-đốc về mấy vấn đề chính-trị và kinh-tế.

Chức học-chính tổng-trưởng. — Có tin rằng nay mai quan học-chính tổng-trưởng Thalamas vì nghỉ thì quan sai-trị Thalamie là đốc-lý Hanoi, sẽ được sử làm quyền tổng-trưởng nha lý.

Việc quản cấp công điền công thổ. [illegible] nghị định sau này:

Những người đã được hưởng nhận công điền công thổ làm kỷ vật của mình theo như các điều-khoản trong thượng-du ngày 4 juin 1923 thì đến lúc quản cấp cái phần của mình sẽ phải giảm đi một số ngang với cái diện tích phần mình đã được chiếm-nhận theo lệ tiêu diệt thổi-hiệu trước. Cái diện tích giảm đi ấy sẽ dùng để thêm vào những phần chia cho những người được quản cấp.»

Nghị-định ấy sẽ phải thích giải qua để độc-giả ai không nhớ luật cũ được dễ hiểu.

Nguyên là ngày 4 juin 1923 (20 tháng 4 năm Khải-định thứ 8) sở tờ thượng du do nghị-định quan Toàn-quyền ngày 15 juin 1923 thi-hành, qui định lại việc cấp công-điền công thổ như sau này;

«Phàm các công điền công thổ mà có người chiếm nhận đã được ít ra hai mươi năm, một cách liên tiếp, yên-ổn và công nhiên như là của cá-quyền, kể từ đầu năm Khải-định thứ tám trở về trước, thì đấy sẽ cấp cho người chiếm nhận như là hỷ-vật của mình».

Rút số vé công thái lần thứ hai mươi tám. — Hội đồng coi việc rút sẽ vé công thái vẽ ngày 1er Mars này, có những vị sau đây:

Quan tổng trưởng ty tài-chánh, hoặc một viên đại biểu chủ-tịch.

Một viên đại biểu của quan chánh ngân khố Đông dương.

Quan tổng đốc Vũ-ngọc-Hoành.

Một viên chánh phòng ở ty tài-chính, là chủ chức thư ký của hội đồng.

Lần này có 40 vé được 1.000 p.
26 vé được 500 p.
1000 vé được 100 p.

Thì lấy họa bồng sang Pháp. — Kỳ thì lấy họa bồng sang Pháp cho người bản xứ vẽ năm 1926 - 1929 định vào ngày 13 Mai 1929.

Lễ cầu hôn. — Đến ngày thứ sáu 22 Février 1929 hồi 7 giờ sáng, tại nhà thờ lớn ở Hanoi, sẽ làm lễ cầu hôn cho Mme Crévost, là vợ ông chánh sở Nông-Công hảo tăng viện ở Hanoi.

CINÉMA PALACE

Từ thứ tư 20 đến thứ bảy 26 février

OTHELLO (9 parties)

Tích hay, bài trí phong cảnh đẹp. Đào kép rất đông — Y phục theo lối cổ

FAMILY-CINÉMA

Tối thứ tư 20 thứ năm 21 và thứ sáu 22 février 1929

KIM-VÂN-KIỀU — TOUFOU-TỀ-NAM GIAO

SÂN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai, thứ ba, thứ tư và thứ sáu tuần lễ nào cũng có chiếu thêm Cinéma

Khi hết xong thì chiếu

Bắt đầu từ tối thứ ba 19 février chiếu phim ảnh hài kịch

Ngài ho du ?

Vậy nên lấy-tức đến hiệu **Bào-chế CHASSAGNE**

Số 55, phố Paul Bert, Hanoi

[illegible] ho, ho gió, ho lao, viêm phổi, cảm ngái.

Nên [illegible] các bạch cầu bán [illegible] trong thứ [illegible] về thuốc [illegible]

BÀN RẤT HỢI GIÁ

Đồ bày buồng ăn bằng gỗ lát. Đồ bày buồng khách bằng gỗ gié cả 8 thứ. Gương hàng lớn bằng gỗ gié, có lo so. 2 đèn, 2 gối, nhàn, 2 cái gương 1 người nằm đã bằng gỗ gié, 1 cái gương trà con đã bằng gỗ gié, 1 cái tủ hàng gỗ lim có gương rộng 1 thước tây, 2 tủ thường, 1 com-mốt, 1 cái thăng tầm lớn bằng kính, 1 cái [illegible] suối điện, 1 cái quạt máy để đón quay đi quay lại. một cái quạt máy để đón, 1 cái lọc nước, 1 cái gương, 1 cái tủ đồ để áo. 1 cái bàn giấy mặt, 1 cái bàn giấy, 1 cái bằng đeo. Bàn ghế, còn vân vân.

Hỏi tại: 48 Rue Félix Faure, ngày nào cũng từ 2 giờ đến 4 giờ chiều. 7.682

Rạnh thêm [illegible] Đức, thêm phần tập sự mới hồ, nay hồ xuống tên ông nhị cấp Nam-định, thay M Trần-tiến-Nam đổi đi nơi khác.

Một cậu học trò có hai bố đề. — Sở mật-thám điều đương xét vào một người học trò có hai bố đề. Người cậu Trần-mỹ-Thạch là con trai M. Trần-viết-Liên Surveillant sở thương-chính Hanoi, cha M. Trần-đức-Trinh thư-ký thương-chính Nam định làm con nuôi để học ở quê ấy. Trần-mỹ-Thạch khi ở Hanoi đi học tại khai là đẻ năm 1911, mà là con M. Trần-viết-Liên. Đến khi học ở Nam-định lại khai đẻ năm 1914 mà là con M. Trần-đức-Trinh. Nay vì một việc đi thi mà sự gian trá ấy phát-lộ ra, sở mật-thám đang xét là con đẻ của ai.

Pardessus 4$ và 7$

Nhà DEMANGE Hanoi có rất nhiều pardessus kiểu đẹp lót suốt: Bằng dạ fantaisie 4$ một, còn dạ đen thì 7$.

Xin mời các quí-khách chiếu cố.

Hiệu Bào-chế **MONTÈS**. 54, Phố Paul Bert, Hanoi

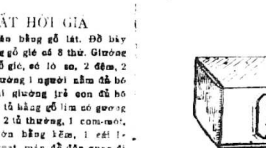

Hễ thấy ghê mình thì dùng ngay một viên thuốc Rascol là khỏi ngay bệnh cảm và bệnh cết rét rồng.

Sách cấm. — Nay cấm trong địa hạt Bắc-kỳ không được lưu hành, phát mại, phân phát, và lưu trữ những quốn sách sau này:

1. *Hồ-hải duyên-văn*, quyển I, của Nguyễn-tử-Siêu soạn, do Nhật-nam thư quán 117 phố hàng Gai, Hanoi ấn hành.

2. *Sách xem tết năm Kỷ-tị*, do Tân-dân thư-quán 93 phố hàng Bông Hà-nội ấn hành.

Lời tạ ơn. — Chẳng may nhà chúng tôi gặp khác tuần-sầu, phu quân, bác đệ, bằng huynh chúng tôi là:

M Nguyễn-Đắc

tạ thế hồm mồng 4 tháng giêng ta vừa rồi ở tỉ-quán làng Hoàng-mai (Hà-đông).

Mông ơn các cụ, các quan, các ông, các bà, đã tăng thương xét, thăm hỏi phúng viếng, và đi đưa đám một cách rất ân cần chu-đáo; gia-quyến chúng tôi thật lấy làm cảm-hội muôn vận. Vậy xin lỉnh đăng mấy lời cảm tạ.

Trong khi đau-đớn bởi-rối, lỗ có điều sơ suất, xin các cụ, các quan, các ông, các bà miễn xá cho.

Vị vong nhân: Đào-giới-Phúc
Bào huynh: Nguyễn-Ý, Nguyễn-Mẫn
Bào đệ: Nguyễn-Mẫn
Đồng gia đồng hải tạ.

Cô đỡ mất trộm. — Cô đỡ Trần-thị-Ấ, ở nhà thường Bảo-hộ, nhà số 18 đường Gia-long, trình rằng quân trộm ăn trộm mất 6 cái áo ở bộ ghế *sô-loong* giá đáng 70 đồng.

Mất vì đau. — Ng-văn-Nhâm 19 tuổi ở làng Hoàng-mai, huyện Hoàn-long, trình rằng khi qua phố Hàng-Bồ số 18 Hanoi, đánh rơi mất một cái vì đa, trong có cái thẻ thuế thân, các giấy má vật và cái vé cầm đồ.

Cho thuê nhà số 48, phố Gia-long, 63 $ một tháng. Hỏi Crédit Foncier. 7.682

Sở máy nước cần đổ 1.200 thước đất đắt lấy ở bờ sông vào, vậy ai có muốn làm cứ đến sở ấy mà hỏi. Buổi sáng từ tám giờ đến mười một giờ. 7.688

VIỆC BẮC-KỲ

HÀ-ĐÔNG

Hội khánh thành chùa Xét. — Chùa Xét chúng tôi ở về tổng Thịnh-liệt đã từ mấy mươi năm nay vẫn chịu đổ hay nát vì tổng chúng tôi định ấn điền thiếu, tuy hàng năm có các thập phương về chiêm bái vẫn khá đông, nhưng sử theo các công việc cần chân cần panh sửa, thì chúng tôi vẫn tưởng là không bao giờ làm được, nay nhờ có Sư cụ ở chùa đi lưu tâm từ lâu, nên nay mới tu bổ được, công việc làm cũng khá to, ở chùa Am làm toàn bằng xi-măng armé (ciment armé), trông rất là kiên cố, ở nhà tổ làm mái hiên chạy dài, các cái đầu sơn son thếp vàng có rồng leo, rồng cuốn, ở hai bên hành lang, cách chữa chạy trông rất khéo nhất là cái sửa Tam-quan ở ngoài đi vào trông lại ngay ngắn hơn cả, còn trong chùa các sửa đầu lâu, chỗ thì gỗ đã cuội, chỗ thì lát gạch bát tràng. Cứ so sánh mấy các chùa có tiếng ở các nơi, chùa Xét này hãy giờ có nhẽ cũng không phải là một chùa bé. Hàng năm các thập phương về lễ, vẫn làm chay, vẫn gửi bạn cũng không phải là ít. Ở trong chùa lại có riêng một Tòa thờ Đức Thánh Mẫu, thường thường vẫn có các thiện nam, tín nữ vì lỉ vì nghề đồng; ở tòa này trông cảnh tượng rất là oai linh.

Có thể ở các công việc khó khăn nặng nề mà sư cụ ở chùa chúng tôi đã lạo thành được, chứ như lúc hãy giờ có nhẽ không mấy vị sư cố gắng được như thế. Xem như thế thì sư cụ chùa của chúng tôi thật đáng để thập phương ca tụng.

Chúng tôi nói ra đây không phải là nói lấy hay cho sư cụ chùa chúng tôi nhưng các thập phương có về chiêm bái thì mấy cho nhời chúng tôi nói là không ngoa tí nào.

Trước chúng tôi vẫn tưởng rằng có nhẽ không bao giờ chùa có thể sửa sang được to tát như thế, vì tổng chúng tôi ở là tổng nghèo có từng năm nay, người có đủ bát ăn thì không mấy mà người nghèo thật rất đa số.

Chùa chúng tôi sở dĩ nay chữa được là nhờ ở cái khéo léo, cái bạo dạn, cái kiên trì cùng là cách sắp đặt đối đang của sư cụ.

Nay chúng tôi thấy được hoàn thành rất lấy làm mừng, không bao làm thế nào để tỏ ra có thể cụ tụng được cái thịnh tình của sư cụ về việc tu bổ chùa, vậy gọi là chúng tôi có vài nhời ra tờ báo này để cùng mấy dân trong tổng mà kính tình cảm ơn sư cụ ở chùa Xét của chúng tôi và để mời các thập phương đến hôm khánh thành và chiêm bái cho đông thì sau này cũng là một cái ảnh hưởng rất hay cho tổng chúng tôi vậy.

Một người ở trong tổng lại cáo.

Đông-thịnh Phạm-văn-Tâm

Vô em với chủ nhà. — Mme Ng-thị-Nguyệt, buôn bán ở số 28 phố hàng Đào, trình rằng vô em là Thị-Chí, 26 tuổi, ở làng Thái-nguyên, huyện Thanh-oai (Hà-đông) ăn cắp các quần áo giá đáng 42 đồng, rồi trốn vô quê mất.

Sở sen-đầm đã xuống khám nhà người và em ấy thì chẳng thấy tang vật gì là của ăn cắp cả và người và ấy lại khai rằng vì xin chủ vô quê ăn tết, chủ không nghe, nên trốn về, chứ không phải ăn cắp.

Dịch trâu bò. — Tại địa hạt tổng Thượng, huyện Hoàn-long, nay đương có dịch trâu bò.

BẮC-NINH

Quan Tổng-đốc tăng mất trộm. — Đêm 17 Février vừa rồi, tại dinh quan Tổng-đốc bản-tỉnh bị mất trộm. Kẻ trộm vào phòng ngủ của cậu Ng-đình-Thích, là con trai quan Thượng lấy mất một cái hòm đa chạy của quân đo đạc, giá đáng 97 đồng, rồi trốn mất.

Sáng ra người nhà mới biết là đêm trước mất trộm: soát các nơi, thì thấy cửa nhà vẫn y nguyên, chỉ có một vết trèo tường ra thôi, dưới chân tường ra đường, thấy kẻ trộm đánh rơi một cái *cravate*.

Nghe đâu có tình nghi cho bọn lính trắng tối tớ; Hiện sở sen-đầm còn đương dò xét.

LẠNG SƠN

Tưởng mình vào hạng miễn sưu. — Một người cụ bình tên là Ng-v-Tư, 41 tuổi, quán làng Trung-tự, huyện Cẩm-giàng, Hải-dương, lên làm phu ở Bằng-đình (Lạng-sơn) bị bắt vì tội không có thẻ thuế-thân.

Hỏi thì người ấy khai rằng nguyên trước có đi lính 5 năm, từ khi mãn hạn lính, vẫn tưởng rằng mình được vào hạng miễn sưu, nên không lấy thẻ. Bởi vậy cái bị bắt giải giao tòa án Lang-sơn.

Urocédrol Gallo

Thuốc mới trừ bệnh lậu, chế bằng Essence de Cédrus Atlantica. Tốt hơn các thứ thuốc đàn-hương không bao giờ làm đau thận, và trị bệnh rất chóng

BÁN TẠI:

Hanoi, hiệu Chassagne.

Haiphong, hiệu Brousmiche.

Số 212

Nhi-nữ anh hùng

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

...*Tổng-gia-Siêu* võ nghệ dẫu không giỏi, nhưng sức đáng quân không động, không hề xuống núi đánh nhau với quan quân. Chỉ phái người đem chọn giữ ở cửa núi, nếu nhiều đá tảng gỗ lăn, hễ quan quân tiến lên, thì chặn lăn gỗ để xô ấy. Vì thế quân giặc khó hiểu như thế, nên quan khâm sai đóng quân đã lâu mà chưa dám đánh một trận nào, chỉ có lấy ba lần sai quân vượt lên đường núi, thì đều bị gỗ đá lăn xuống bị thương cả, quan khâm sai lấy làm lo nghĩ lắm, đều cả Cố quân sư cũng cậu hà tay không biết tính thế nào, bỗng tiếp được tin của *Điền* tổng binh trình là hai anh em họ *Ân* đã đầu hàng, vậy xin hạ lệnh cho tiểu-đinh giúp để giúp sức đánh gửi Thiên-mụ, và xin đăng bản tâu tiểu-đinh tên tội cho hai anh em họ *Ân*. Quan khâm sai lấy làm vui mừng lắm, *Cố* quân sư bỗng nghĩ ra mà nói rằng:

Trước kia *Tỉnh-nhất-thượng-nhân* ở núi Bạch-hạc, có cho quan lớn đến Đặng-gia-trang trước, lại bảo *Điền* tổng-binh lập tức đến tay giữ tỉnh quyền cho mình hãy tạm nghỉ trong ít lâu.

Lại nói hai họ *Ân*, sáng ngày quyền theo *Chất-nhất-quan* đến Đặng-gia-trang, *Đặng cầu-công* tiếp hai người lên có thể-foan ngồi hàng, hai đứa con gái là *Thấy tiên* và *Hải thiềm* cùng đều có võ nghệ cả, rất là vui mừng, liền gọi rằng

Hai chú cứ yên ổn đây với ta, rồi ta sẽ tìm cha mỗi chú một người chẳng rất xứng đáng, cho khỏi nỗi thiếu là một vị anh hùng. Cô chân nên hiểu rằng ý phu-nhân của quan khâm sai bảy giờ tại lị cả *Thập-tam-muội* xem xét, nhận ta làm sư phụ, sau cũng chính tay ta làm mối, bảy giờ đã đồng đường là một vị nhất phẩm phu-nhân rồi.

Hai anh em họ *Ân* nghe mới đến tên *Thập-tam-muội*, vội vàng nói rằng:

Chúng tôi bấy lâu vẫn nghe tiếng có *Thập-tam-muội* là một tay nữ hào kiệt, tiếng rằng chưa được gặp mặt, ngờ đâu lại là vị chánh-phu-nhân của quan *Ân* khâm sai, từ đây anh em tôi tính nguyện theo *Ân* khâm sai làm nô-bộc, cách sau này về kinh sư, sẽ xin vào yết kiến chả mẫu cho bỗ lượng khát vọng bấy lâu.

Cách đó mấy hôm, anh em họ *Ân* sai người về trại Thanh-thủy xe hết các kho lương thảo và các đồ binh ngân châu báu mang về Đặng-gia-trang nộp quan khâm sai để giúp làm lương quân.

Một hôm hai họ *Ân* đang cùng *Đặng-cầu-công* nói chuyện, thì bỗng có tin báo là quan khâm sai đã đến vội vàng chạy ra đón chào.

Sau khi quan khâm sai đã tiếp chuyện *Đặng công* và gia quyến rồi, lên cho mời hai họ *Ân* và bọn năm người *Đường-chấn-Thanh* vào hỏi rằng:

Tên tướng giặc ở trên núi Thiên-mụ, các người có biết rõ lại lịch của nó không? Vì nơi sơn-trại ấy, trong bọn các người đã có ai quen đến lần nào không?

Hai họ *Ân* nói:

Tướng giặc *Tổng-gia-Siêu* không đi lại với chúng tôi bao giờ, nghe người ta nói có một tên yêu-tăng giúp sức cho nó, nơi sơn-trại ấy dẫu không rộng lắm, nhưng rất là hiểm yếu, chưa đã đã đánh phá được. Trong bọn tôi chỉ có *Hân-mông* là biết rõ nơi sơn-trại ấy, vì hồi đã có qua lại đó mấy lần, hãn nói nơi ấy có nhiều hang, mỗi cái hang ăn chứng vài trăm trượng, nay đại-nhân muốn biết rõ, xin gọi mấy hôm nữa hãn đến hỏi, hỏi lại sẽ biết rõ ràng.

An khâm sai nghe nói cả mừng mà nói rằng:

Hôm *Hân-mông* biết rõ được thì cũng gì hay bằng, vậy bây giờ các vị anh hùng hãy cứ yên lòng lưu ở *Đặng-gia-trang* nhé, chờ *Hân-mông* đến sẽ hỏi lại cho rõ ràng, bấy giờ các người cũng đi với ta, giúp nên đánh phá nơi ấy, công danh phú-quí sẽ ở ngay nơi đây. Còn gia-quyến các người cứ để cả cho ấy, nhờ *Cầu-công* trông coi cho, không cần lo ngại gì.

Lại nói nguyên *Hân mông* khi ấy đưa vợ cùng hai họ *Ân* lên tỉnh, rồi lại trở về trại Thanh-thủy, sau được tin hai họ *Ân* bảo nên qua sang đến *Đặng-gia-trang* để yết kiến quan khâm sai, *Hân mông* lập tức giết tên bọn lâu-la, phát tiền cho vô nhà làm ăn, chỉ lưu lại vài mươi đứa tâm-phúc theo hầu, và thu xếp hết tiền lương đồng vào mấy cái xe chở đến *Đặng-gia-trang*. Khi đến nơi hãy vào cho bọn anh em. *Đường-chấn-Thanh* hỏi:

Anh có biết tung-tích *Thiết-đầu Bà* bây giờ ở đâu không?

Hân-mông nói:

Từ khi ở núi Thiên-mụ, trại-chủ mới nó về ở trại Thanh-thủy, nhưng đi đến giữa đường, nó bị đau phải vào nằm trong một nhà hàng. Vì sau nó nghe tin *Trương-thái* bị hành hình, lại đến chực nói với hai trại-chủ ta, xin đem quân giúp sức báo thù, không ngờ đi đến giữa đường nghe tin hai trại-chủ ta thất bại đã đầu hàng, nó cũng kể không biết làm thế nào, bèng đến cớp một người mách nó là ở người đào Thông huyện, có chân Pháp trú, trong chân có hai vị hoa-thượng tu tuyện, pháp-thuật rất cao, nó liền cởi một cuốn thuyền cưu đi ra đầu ấy, để cầu cứu, hai vị hòa-thượng bảo nó ở đây tu luyện trong một trăm ngày, pháp thuật lại được linh nghiệm mừng xưa, khi tiếc thành sẽ cùng đi hành thích quan khâm sai.

Đường-chấn-Thanh nói!

Nếu nó lại có pháp thuật lên đến hành-thích quan khâm sai, thì biết phòng bị thế nào?

Hân-mông nói:

Tôi không bao giờ lại được tính, không thể nào nó hành thích được quan khâm sai mà sợ.

Nói chuyện rồi, có bọn dẫn Hân-mông vào yết kiến quan khâm sai. Quan khâm sai mới ngồi và đã ra ý yêu mến lắm, rồi hỏi đến tình hình ở núi Thiên-mụ.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu H3 Petrus Ký (67-74) Đặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Supplément au Trung-Bắc Tân-Văn

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm.	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng.	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng.	—	—	1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiềnước

N° 3577 du 22 Février 1929

TRUNG-BẮC BUỔI TRƯA

Phụ-trương số 15 (Tờ phụ-trương này ra từ trưa hôm 21 Février 1929) Mỗi số: 1 xu

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur, 68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Propriétaire : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

PUBLICITÉ
Annonces le c/m. . . . . 0$60
Réclames — 1.00

Consulter les tarifs pour contrats de longue durée

SƯ ĂN CHƠI

Tôi thật ít khi đi coi hát, mà lần nào đi cũng gặp mấy nhà sư ngồi xem. Sự ấy tôi tuy không có sùng riêng về đạo Phật, mà tôi cũng không thể dửng-dưng được, lấy làm nghịch mắt lắm.

Phàm những kẻ đã đi tu-hành, bất luận là về tôn giáo nào, cũng phải theo lẽ chai-giới, chẳng theo được luôn-luôn chăng nữa, thì đối với tai nghe mắt nhìn công-chúng, cũng phải có nề nang gọi là ý ước với thế nhân.

Tu hành tức là thuận-nguyện tự dưỡi phiền-hoa, để chăm riêng về việc tụng niệm và việc phúc-đức, lấy mình làm gương khổ-hạnh để truyền bá cái tôn-giáo mình đã cho là hay, là có thể cứu vớt được linh hồn người ta. Sở dĩ tín-nữ thiện-nam tin cậy ở mình lấy mình làm môi-giới để mà dâng tấm lòng lên cho đến sự cao-xa, là vì thấy mình chuyên-tâm ở tôn-giáo. Thiện-gia chỉ trông vào cái thiện-tâm của những người tín, ở của thập phương mà có ăn, cho nên ông già bà cả cùng những kẻ phụ-nữ, có khi ăn nhịn để dành mà cúng vào các chùa để nuôi cho nhà tăng không chết đói, những tướng nhà tăng mỗi ngày một vài phần oản quả chuối ba bát cơm chay là đủ, nhật-mụn giẻ rách mà chắp nối nên cái áo cà sa để che cho kín mình cớ lạnh. Hay đâu là các sư-ông ngày ngày hai bữa có chay hay không thì không rõ, nhưng ngay trước mắt đã thấy những áo lụa nâu nâu, giầy gia định, đi xe caosu, tối đến lại còn đi coi hát nhìn mấy con đào lẳng lơ trên sân-khấu, nghe những câu ba đợi ớm ở, vui ở những trò lả-chớt. Như vậy thì thật là các sư ông đánh lừa thập-phương nói dối bà-già con-gái. Xấu lắm! xấu lắm!

Ngày xưa thì không quan nào dung tùng cho các sư ông làm những sự hỗ mang như thế. Đến bây giờ nhờ được phép nhà-nước Bảo-hộ chưa kịp biết đến những việc tu-hành thờ-tự cho nên các sư mới làm được cái nghề lừa đời dối dân như thế. Đi tu gọi là để khổ-hạnh mà có lẽ trong dân gian mười phần người, quá chín phần không được no cơm ấm cật như các sư. Vậy thì tưởng các sư đàn ông một phận no ấm cũng đã là quá rồi, sao lại còn những thói dửng-mỡ ăn-chơi nữa? Cũng may mà người nước Nam không có cái dân-khí như các dân-tộc khác. Chứ nếu mà người nước Nam biết tức giận, biết kháng khái đối với những sự ngược đời, thì họ ném các sư-ông qua cửa sổ rạp hát ra ngoài đường cái, để liệt mắm cái gống ác-tăng sau này.

Nào quan-trường, nào nghị viện, những việc này cũng khá lưu tâm mà bàn với nhà-nước, không nên để cho một chế-độ rất to như là các pháp môn Phật giáo, trong khắp xứ đâu đâu cũng có, mà không có luật-pháp nào kiểm thúc.

Nào đâu các bậc chân-tu, các sơn môn chủ, muốn duy-trì lấy tôn giáo thì phải chỉnh đốn lại những phép tu hành cho nghiêm.

Sau này trong tờ báo chính tôi lại sẽ có một bài đại-luận, kê cứu rõ ràng về việc ấy.

V.

HÀI ĐÀM

Năm mới đã bi beng

Có à hồng-lâu ở trong xóm kia, hiện đang nổi danh tài sắc một thì, ngoài cửa lúc nào cũng xe ngựa tấp nập, trong nhà có máy điện-thoại để các quan n-viên ở xa muốn đặt làm rượu thì bảo trước cho tiện.

Bỗng nghe có tiếng leng keng, người giữ máy hỏi :

— A-lô ! A-lô ?

— Tôi ở số 10 phố Bồ-lô-bô muốn nói truyện với ông chả.

— Sao lại ông chả ! cô chủ tôi có nhà.

Người giữ máy quay lại trình cô chủ mà rằng :

— Thưa cô ! nhà có khách hỏi.

Cô chủ cầm lấy máy nghe có tiếng :

— Phải dọn cho tử-tế.

— Năm mới, chào quan ! bao giờ nhà em cũng phải tử-tế.

— Chị phải biết rằng người ta mất đồng tiền...

— Em tưởng tình nặng hơn tiền chứ !

— Tình nào ? có phải công-tì Đồi-thăng đấy không ?

— Thế thì quan gọi làm !

Hif-dinhf Nguyễn-văn Tôi

Hai cuộc thi cho đàn bà

Trong cuộc thi cưỡi ngựa từ Paris đến Cannes, độ trung tuần tháng Janvier, Melle Grossi đắc thắng. Melle Grossi và Mme Féraud khởi-hành ở Aix-en Provence hồi 9 giờ, Melle Grossi tới hồi 14 giờ 34, và Mme Féraud tới hồi 14 giờ 39. Trong cuộc thi này hai người đi cả thảy 930 kilom. chia làm mười độ đường, độ đông mỗi độ là 93 kilomètres. Độ đường dài nhất của Melle Grossi, được tới 135 kilomètres.

Cũng trong độ ấy ở New-york lại có một cuộc thi diễn thuyết cho các bà các cô. Cuộc thi cả thảy năm ngày. Bà nào, cô nào diễn thuyết được lâu nhất, được thưởng năm nghìn đồng.

Số binh lính mộ trong năm 1929

Ngày 11 février 1929 quan Toàn-quyền đã ký nghị-định sau này :

Số quân khố-đỏ mộ tại Bắc-kỳ, từ 1er avril đến 30 Juin 1929 định là 984 người. Ngày gọi quân vào ngũ là 1er avril 1929.

Theo như nghị-định ngày 4 octobre 1923, chiếu từ tư quan Thống-soái quân-vụ, quan Thống-sứ Bắc-kỳ sẽ định các nơi mộ, và số mộ ở mỗi tỉnh là bao nhiêu người.

Số quân khố-đỏ mộ tại Trung-kỳ từ 1er avril đến 15 mai 1929 định là 360 người. Ngày gọi quân vào ngũ là 1er avril 1929.

Theo như ngày 4 octobre 1923, chiếu từ tư quan Thống-soái quân-vụ, quan Khâm-sứ Trung-kỳ sẽ định các nơi mộ, và số mộ ở mỗi tỉnh là bao nhiêu người.

Việc Trung-hoa

Ngày 20 Février 1929

Phùng ngọc-Tường bị quân Hà nam đánh

Bắc-kinh. — Phùng-ngọc-Tường khi tới Khai-phong phải bị một toán quân của Hà-nam đánh. Vì vậy thành ra một trận lưu huyết. Quân lính có người chết, và người bị thương.

Linh cảnh sát ở giao nhân hạng dinh công

Bắc-kinh. — Linh cảnh-sát Trung-hoa ở Giao-nhân hạng ở Bắc-kinh đình công. Không xảy ra việc gì cả. Việc canh phòng các sở bộ tạm giao cho quân lính của liệt cường.

Một việc khởi nghịch ở Giang-tô

Bắc-kinh. — Các sư ở bắc bộ tỉnh Giang-tô xui giục toàn-dân khởi nghịch và giết chết nhiều viên chức.

Trừ cái lệ hành khất

Bắc-kinh. — Sở cơ việc hạnh - phúc xã-hội là một cơ quan của nhà nước, ở Bắc-kinh đã hạ lệnh bắt 2000 người hành khất, để trừ cái tệ hành khất.

Tin về ông Avenol

Thượng-hải. — Hội Đại Thái-bình-dương ngày hôm qua họp hội - đồng xem thì M. Avenol tổng thư ký hội Vạn-quốc đã thết tiệc các đại biểu đến dự hội đồng, đoàn ông đi Hán-khẩu và Bắc-kinh.

Việc điều đình với Pháp và Nhật

Bắc - kinh. — Vương - chính - Đình trước khi đi Nam-kinh có tuyên-bố mấy lời, tỏ ý rằng các đại biểu đã hợp ý nhau về các khoản cốt yếu trong giao ước thương mại của Trung-hoa, với Đông-dương, và việc điều đình có thể không thành công được. Ta có thể nói rằng lời ấy thực đúng với lòng sở vọng của chánh phủ Trung - hoa, vì hội - đồng trung-ương hành-chính của đảng quốc - dân nay mai sẽ họp đại hội-đồng, mà hội - đồng ấy thì dự bị cuộc đại hội đồng của quốc-dân đảng và xét các tờ trình của Vương-chính-Đình về mọi sự tiến bộ trong việc ngoại giao của chánh-phủ quốc-dân. Vương cũng muốn trình được hội đồng các việc đã làm xong rồi.

Vả ngày hôm qua trong một buổi hội kiến, Vương có trách người Nhật, mà nói việc điều đình với Nhật đã đình hoãn. Không biết mọi lời lạc quan của Vương nói về việc điều đình Trung Pháp, có phải định để cổ động với những đại biểu Nhật-bản chăng.

Nếu các tin tức của ta tiếp được là tin đúng, mà tin tức ấy là của người chắc chắn cho biết, thì hình như tình hình việc điều đình đã khá hơn nhiều. vì các đại biểu Trung-hoa không nhất quyết phản đối nữa, song nếu xét cho kĩ ra thì cái ý kiến của hai bên vẫn không thay đổi mấy. Lời lẽ có vẻ êm đềm hơn, nhưng hai bên vẫn xa cách nhau như trước, người Trung-hoa vẫn yêu cầu những khoản thái quá. Nói tóm lại cái giọng hai bên có khác, song hai bên cũng vẫn giữ như trước.

Viên đại-biểu Vân - nam tiếp được mệnh-lệnh hòa hiếu, thì có ý nhã nhặn ôn-tồn hơn. Vì viên ấy lại được tin rằng Chánh-phủ định cử Trương-dịch-Thu hoặc Trương-bang-Hán đến thay. Việc thay đổi đại-biểu quả là một việc quan trọng, song ai thì cũng phải theo cái mộng tưởng của đảng quốc-dân, mà các lính tụ thì bị bắn đảng kiểm soát luôn luôn, nên đều sợ mang tiếng là thông mưu với người ngoại quốc.

Riêng về việc ưng thuận cái thể lệ hiện thời của kiều dân Trung-hoa ở Đông-dương, mà việc ấy điều-đình hiện đã gần xong, chắc là ở trong đảng chắc sẽ sinh ra phân tranh lẫn nhau dữ dội. vì ưng thuận cái thể-lệ hiện thời, là công nhận cho người Trung-hoa được hưởng một cái tình-thế đặc biệt đối với người ngoại quốc khác ở Đông-dương; kể ra cái thể lệ ấy ở trong có nhiều điều lợi cho người Trung hoa, song có người Trung hoa lại cho rằng bề ngoài có nhiều điều ô-nhục kín khắc.

A. R. I P.

Tin phi công Le Brix

Các phi-công Paillard, và Le Brix đã tới Le Caire. Giời xấu, nên hoãn đến ngày thứ năm, mới bay đi Bassorah.

Mấy tin vặt ở Pháp

Mười một người bị chết ngạt

Vì giời rét nước đông, một ống khí đốt đen bị vỡ, mười một người bị chết ngạt tại một nhà nghỉ trọ ở Paris.

Bắt được một bọn ăn cướp

Sở cảnh-sát bắt được một toán làm loạn người Ý, lập thành hội đảng chuyên môn việc phá tủ bạc. Bọn ấy can nhiều việc cướp trộm.

Xuân thủ đàm ẩu

Những người có tên sau này đều được thưởng hàm về dịp xuân thủ năm nay :

Hàn lâm trước-tác (8-1)

M. Phạm-công-Bích thông phán quán Tong-thọ, phủ Thái-ninh, Nam-định.

Hàn lâm kiểm tích (8-1)

M. Ng-xuân-Mai, thư-ký thông ngôn tại nhà Tư-pháp Đông-dương, quán Kim-bài, huyện Thanh-oai, Hà-đông.

Hàn lâm cung-phụng (9-1)

M. Ng-v-Nguyên, tại ngân khố Đông-dương, quán ở Hà-nội.

Hàn lâm đối-chiếu (9-2)

MM. Ngô-v-Đạt, làm tại nhà in Viễn-đông nhà số 43 phố Lamblot Hà-nội.

Trần-như-Tiếp, thư ký phòng Thương mại Hanoi, nhà số 48 phố hàng Thiếc.

Tăng bát phẩm văn giai (8-2)

M. Bùi-đình-Tư, làm tại nhà luật-sư nhà số 132 đường Huế, Hanoi.

Chánh cửu phẩm văn giai (9-1)

MM. Ng-viết-Chu, thầu-khoán, quán làng Phương-canh, phủ Hoài đức, Hà-đông.

Lê-tiến-Chức, buôn bán, quán làng Thụy-khê, huyện Hoàn-long, Hà đông.

Tùng cửu-phẩm văn-giai (9-2)

MM. Lê-đức-Khang, dân-biểu, quán làng Bích-sơn, huyện Gia-viễn, Ninh-bình.

Trần - dương - Lễ, thư-ký bảo Nam-phong, quán làng Tiên-khoan, huyện Bình-lục, Hà-đông.

Nguyễn-Quang, buôn bán, quán làng Hoàng-mai, huyện Hoàn-long Hà-đông.

Chánh cửu phẩm bá hộ (9-1)

Ng-thế-Chung, thợ chạm, nhà số 64 phố hàng Trống, Hà-nội.

Trịnh-tất-Tiến, làm tại nhà in Viễn-đông, nhà ở phố Thanh-giám Hanoi.

Đào-đức-Thiệu, làm tại nhà in Viễn-đông, nhà số 110 đường 75.

Nguyễn-huy-Trịnh, làm tại nhà luật sư, quán làng Giáp-bát, huyện Thanh-trì Hà-đông.

Cha-văn-Nhiên làm tại nhà luật-sư, quán làng Tương-thuy, huyện Duy-tiên Hà-đông.

Nguyễn-khắc-Cát, làm tại nhà buôn, nhà số 64 phố hàng Bông, Hanoi

Nguyễn-văn-Kỳ làm tại đồn-điền Cóc-thôn, quán làng An-sơn, huyện Gia-khánh Ninh-bình.

Phạm - Gia - Khánh làm tại nhà in Trung-bắc tân-văn, quán làng Bạch-mai huyện Hoàn-long Hà-đông.

Nguyễn-ngọc-Kim, làm ty rượu, quán làng Ninh - cương, huyện Trực - ninh Nam-định.

Phùng-gia-Lu, buôn bán, quán làng Đông-cầu huyện Văn-lâm Hưng-yên.

Lã-phạm-Liệu, tức vinh, thư-ký nhà báo Indépendance Tonkinoise, quán làng Châu-khê Hải-dương.

Nguyễn-công-Diêm, làm tại nhà buôn quán làng Đại-áng, huyện Thanh-trì Hà-đông.

Nguyễn-văn-Muôn, làm tại nhà buôn quán làng Quỳnh-lôi huyện Hoàn-long Hà-đông.

Thái-bá-Tuệ, làm tại nhà máy điện quán làng Quỳnh-lôi huyện Hoàn-long Hà-đông.

Tùng cửu phẩm bá hộ

MM. Nguyễn-văn-Chiều, quán làng Xuân-tảo phủ Hoài-đức, Hà-đông.

Đặng-văn-Hoạt buôn bán, hội viên hội Trí hóa, nhà số 65 phố thuốc bắc Hanoi.

Toàn-văn-Công, thủ quĩ hội Trí-trí Hà-giang, quán làng An-quang, chánh Bảo-lạc Cao-bằng.

Đào-đình Đắc, thợ chạm, nhà số 26 phố hàng Đậu Hanoi, quán làng Thiết-ứng huyện Đông-anh Bắc-ninh.

Nguyễn-bích-Liên thợ thêu, quán làng Vũ-lăng, huyện Thượng-phúc Hà-đông.

Trịnh-văn-Nhị làm tại nhà in Viễn-đông, nhà số 26 Cầu-gỗ Hanoi.

Trần-phú-Nhuận làm tại nhà in Viễn đông, nhà số 55 hàng Bè Hanoi.

Tòa án Cai-trị

Sáng qua tòa án Cai - trị đã họp để xét các việc sau này :

Việc M. Guillon kiện chính - phủ Đông-dương. Tòa còn đương xét.

Việc M. Gentile Duquesne kiện chính-phủ Đông-dương. Tòa bác đơn ấy và phạt M. Gentile Duquesne phải chịu mọi khoản phí tổn.

Việc M. Mahaeibatch, buôn ở Hanoi xin giảm thuế môn-bài về năm 1928. Tòa tuyên bố không có quyền xét về việc ấy, vậy tư giao sang phủ Thống-sứ.

Việc M. Vong-foc-Hoang ở Nam-định xin giảm thuế môn-bài về năm 1928. Tòa y cho.

Việc M. Vernet ở Tourane xin giảm thuế môn-bài về năm 1928. Tòa y cho.

Việc M. Trần-trang-Thương ở Nam định xin giảm thuế kể về năm 1928 Tòa y cho.

Việc Mme Trần-thị-Lan ở Nam-định xin giảm thuế môn-bài về năm 1928. Tòa y cho.

Việc M. Phúc-Long tức Hưng-Ký, xin giảm thuế môn-bài. Tòa y cho.

Việc Mme Ng-thị-Cả tức Hợp-hưng-Long ở Hanoi, xin giảm thuế môn-bài về năm 1928. Tòa y cho.

Việc M. Dương văn-Điền ở Nam-định xin giảm thuế môn-bài về năm 1928 Tòa không chấp đơn, vì đã quá hạn.

Việc M. Đỗ-đình-Thuật; chủ đồn điền ở Vĩnh yên, xin giảm thuế điền thổ về năm 1925, 1926, 1927, và 1928, Tòa còn đang xét.

Các trường Cao đẳng Đông-dương

Cứ như bài diễn-văn của quan Học-chính tổng-trưởng Thalamas đọc tại nhà diễn-đài mới của trường Cao-đẳng mới rồi thì số học-sinh bây giờ được 512 người, mà trong số ấy được 400 lưu học-sinh. Cứ cái số ấy thì trường cao-đẳng ở đây có lẽ to hơn cả các trường bên Pháp hoặc các thuộc-địa khác. Hiện nay trường đang làm thêm nhà, độ một năm nữa xong thì có chỗ ăn ở cho 100 lưu-học-sinh nữa.

Trường Cao-đẳng đây đã lịch sự, nay lại thêm được một nhà nghỉ mát ở Đồ-sơn, đến ở bên Pháp cũng không được như thế. Trong mùa hè năm ngoái có hơn 150 học-sinh ra nghỉ mát tại đó.

Kể các trường Cao-đẳng ở đây hiện đã được hai trường ngang với các trường Cao - đẳng ở Pháp là trường Thuốc và trường Luật. Trường Thuốc thì xưa nay chỉ năm thứ năm, học sinh mới phải sang học tốt nghiệp tại Pháp. Trường cao-học Đông-dương hiện dạy luật, chương - trình cũng ngang với chương trình bằng cử-nhân luật bên Pháp. Mới có tin là nay mai sẽ đổi thành trường Cao-đẳng luật-khoa như bên Pháp mà nay nhà Học - chính đã nhận được gần 80 cái đơn xin vào học, kể cả số học-sinh bây giờ thì số tổng cộng sẽ được 100 người. Hiện nay vào học trường ấy vẫn phải có bằng tú-tài Pháp hay tú tài bản xứ mới được.

Ngoại hai trường ấy lại có sáu trường Cao-đẳng mà trong số này, có mấy trường như trường Thú-y mở được hơn 20 năm nay, đã chính-đốn lại từ năm 1924 để cái trình-độ cũng được tựa ngang với các trường Cao-đẳng bên Pháp. Trường mở sau cũng là trường mỹ-thuật cả hai ban là ban Vẽ phận và ban Kiến-trúc đã được 103 học-sinh. Thời hạn học ở trường này có hai năm thôi. Học-sinh vào học các trường ấy phải có bằng tú tài hoặc không có bằng tú tài thì phải thi vào và cứ mỗi kỳ lên lớp, nhất là học xong năm thứ nhất lại phải hạch lại để lọc lấy người khá. Thời hạn học của mỗi trường từ 3 năm đến 5 năm và thường là 4 năm.

Không kể các thư viện riêng của các trường, nay lại mới dựng một thư viện lớn ở bên cạnh nhà diễn đài và mua đến 30.000 quyển sách. Việc tổ chức ra thư viện này sẽ giao cho Văn thư viện trung ương.

Trường Cao-đẳng hiện có sáu phòng thí-nghiệm mà cũng chưa đủ, sang năm lại phải mở rộng thêm nữa.

Không những thế mà thôi, nay lại trù tính mở một viện khảo sát về khoa y-luật học tựa theo phương pháp của Chicago và Berlin, như vậy thì các viện cũ của Paris so với đây còn phải kém xa.

Hội đồng khảo sát về khoa học Đông dương nay mai sẽ mở ngay tại trường Cao-đẳng. Hiện nay Hội-đồng ấy đã gửi đến hội Panpacifique ở Java được lắm bài khảo cứu rất bổ ích của một viên chức làm tại các phòng thí-nghiệm là M. Nguyễn-công-Tiểu.

Cái án mạng ở đường Huế

Người mới bắt mà hồ nghi là thủ-phạm bắn ông Bazin thì vẫn không nhận lẽ gì.

Sáng hôm qua Léon Sanh phần-trí, toan đập đầu vào tường, nhưng người canh ở ngục ngăn giữ được.

Những người bị tống giam mà danh-sách bản-báo đã đăng trước, chưa rõ có liên can vào việc ám-sát ông Bazin hay không, mới biết đăng qua Dự-thẩm cho tống giam là vì có bắt được tại nhà những người ấy, các giấy mà khả nghi là đồ mua những việc quốc-sự.

Lúc bản-báo sắp ấn hành thì được tin rằng chiều và đêm hôm qua lại mấy người nữa bị bắt giam tại sở mật-thám là :

Hồ-văn-Mịch ở Haiphong.
Ng-minh-Châu ở Thái-bình
Lê-Mẫn ở Vinh
Phùng-hay-Trường ở Hanoi
Phạm-hữu-Chinh ở Ninh-bình
Đỗ-văn-Bằng ở Hanoi

Lại Nguyễn-tân-Long là bố nuôi Van Léon Sanh ở phố Nguyễn-Trãi bị bắt từ mấy hôm trước, sáng nay cũng bị tống giam vào để-lao vì nghi-tình là có can-dự vào việc ám-sát này.

VIỆC HANOI

THỜI TIẾT

Lúc 10 giờ sáng : 23 độ

Việc quản cấp công điền công thổ tại Bắc-kỳ

Quan Thống-sứ Bắc-kỳ vừa ký một đạo nghị-định về việc này Xin xem ở số báo ra buổi tối hôm nay.

Tiệc hàng năm của học-trò trường Thông-ngôn cũ

Hội-đồng tổ chức xin có lời để các ngài học-sinh trường Thông-ngôn cũ (Collèges des Interprètes) biết rằng, tiệc hàng năm năm nay xin định vào ngày chủ nhật 31 mars là ngày lễ Pâques để tiện cho các ngài ở xa có thể về dự tiệc cho vui.

Tiền mỗi vị xin định là 5 đồng.

Ngài nào có lòng dự tiệc xin cứ gửi cho M. Trần-kim-Ngọc, số 11 phố Tirant hoặc M. Nguyễn-văn-Luận ở Trung-Bắc tân-văn Hanoi.

Phái bộ Hoa-kỳ

Phái-bộ Coolidge là một phái bộ về Khoa-học ở Hoa-kỳ sang đây hôm nọ mà trong báo đã nói, thì ngày 19 février đã ở Laokay đi Lai-châu, gồm một đoàn 90 cổ ngựa.

Đường Sơn-la -- Tuần-giáo

Đường ô-tô từ Sơn-la đi Tuần giáo đã làm xong đến địa-giới Lai-châu.

新民書館
RÉÉDITION
POUR NOS JEUNES ÉCOLIERS
Lectures françaises C.E. et C.M. 1re année
Prix : 0$50

Quốc-Văn Độc-Bản
Lecture annamite C.E. et C.M.
Prix : 0$40
Mua nhiều trừ 20 %

Hỉ-tin

Hôm qua ông Nguyễn-văn Kỳ, buôn bán ở phố hàng Trống số 58 làm lễ thành-hôn cho con trai thứ là cậu Nguyễn-văn Quang, kết duyên với cô Nguyễn-thị-Kiên, là con gái của cố phán sự tòa sứ Bắc-kạn là ông Nguyễn-văn-Thêm, từ: là em con nhà chủ của bản-quán chủ-nhiệm, cũng giúp việc bán sách và bán báo cho bản-quán.

Bản-quán có lời mừng hai họ.

Cái nạn xe-điện

Chiều hôm qua hồi ba giờ, một người thiếu-niên tên là Nguyễn-văn-Giáp, 20 tuổi nhà ở phố Goussard số 55, trước làm tại nhà in Taupin đi xe điện đường Bưởi, khi xe chạy khỏi vườn hoa hang Đậu, người ấy cang ở toa trên nhảy xuống toa dưới, chẳng may bụt chân bị toa sau nghiền dứt chân bên phải.

sở cảm-tử đã đưa ngay vào nhà thương, chưa biết sống chết thế nào. Hiện đã phải cưa cái chân bị nghiền.

Cướp giật giữa đường

M. Hoàng-tiên-Đạt buôn bán ở số 61 phố hàng Đường, trình rằng ngày 19 février khi đi ở đường đê phố hàng Sũ ra, bị một đứa lẻ mặt cướp giật mất một món tiền là 52 đồng và cái thẻ thuế thân rồi chạy trốn mất.

Con nhà ai thế?

Một đứa bé con giai xưng tên là Chất lên bảy tuổi, thất lạc ở đường, thì một người tên là Bùi-văn-Miêu, quán làng Tứ-kỳ, huyện Thanh-trì, đưa vào cầm

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Cuộc đua ngựa

Đến ngày chủ nhật 24 Février 1929, sẽ có cuộc đua ngựa là lần thứ bảy trong mùa này:

Giải Derby chạy 2400 m.

Tên chuồng ngựa	Tên ngựa
Blanche	Invincible
Long Quang	Violettera
Dragon	Idaho
Nước Hai	Pepita
A Kam	Eclipse II
Ng. h. Hoi	Igor
Cyrnos	Mabel
»	Inkerman

Giải Armagnac chạy 2400 m.

Blanche	Fripon
Ng. h. Hoi	Bel Ami II
D. k. Long	Picador
Cerise	Galopin

Giải Brutus chạy 1300 m

Ng. h. Hoi	Petit Bonheur
Blanche	Invincible
»	Hâblerie
Ng. v. Nhân	Ivraie
Cyrnos	Idole
D. k. Long	Iberie

Giải Camargo chạy 2600 m.

Blanche	Le Destrier
»	Gavotte
A Kam	Felicette II
»	Ivanhoe
Dragon	Eyoub

TRUNG-BẮC HỌC-HIỆU

22, Rue Lamblot (phố nhà Thờ)

Mấy nói số 150

Có các lớp từ Đồng-ấu (cours Enfantin) đến Cao-đẳng (cours Supérieur).

Ngày giờ học và chương-trình theo y như các trường công. Buổi tối bao giờ cũng có lớp chuyên dạy chữ Pháp cho các học-trò thi vào làm các công sở hay vào học các trường Cao đẳng tiểu-học Nhà-nước.

Việc kiện-tụng

Ai có việc kiện tụng, hoặc cần hỏi gì về luật lệ, điều phải lẽ trái, nên lại hỏi M. **Phan-văn-Đường**, nhà số 1, ngõ Tân-Hưng (*gần gare hàng Cỏ*), *Hanoi*; *mỗ lần hỏi có một đồng thôi.*

Dịch thuật đơn từ, thư-khế, văn-tự, hợp-đồng, giá rẻ.

Trước khi lo Trạng-Sư cũng nên tham giấy trần tình kẻ rõ-ràng công việc của mình để người ta biết đường cãi.

« Âu-Tây tư-tưởng »

Là tên một thư-cục của bản-quán mở ra chỉ chuyên dịch các sách Tây rất hay, chia làm ba loại.

A. Sách văn-chương kinh-điển (bìa vàng)

B. Sách đọc cho vui (bìa đỏ)

C. Sách dạy phổ-thông (bìa xanh),

Mỗi tháng ra hai quyển bán mỗi quyển 5 xu (0$05).

Hiện đã in ra những sách sau này:

Alex. Dumas:

1. BA NGƯỜI NGỰ LÂM PHÁO THỦ: toàn bộ 18 quyển nhỏ, mỗi quyển. 0$05 hoặc đóng làm 4 quyển lớn có bìa toàn bộ. 1,00

Fénelon:

2. TÊ-LÊ-MẠC PHIÊU-LƯU-KÝ: toàn bộ 10 quyển nhỏ mỗi quyển. 0,05 hoặc đóng làm 2 quyển lớn có bìa toàn bộ. 0,60

De la Brosse:

3. LỊCH SỬ ÔNG PAUL-BERT: có ba quyển nhỏ mỗi quyển. . . 0,05 hoặc đóng vào 1 quyển lớn có bìa trọn bộ. 0,15

J. Swift:

4. QUI-LI VE DU KÝ: có ba quyển nhỏ mỗi quyển. . . 0,05 hoặc đóng làm 1 quyển có bìa trọn bộ. 0,15

Perrault:

5. CHUYỆN TRẺ CON: 1 quyển nhỏ. 0,05

Molière:

6. NHỮNG HÀI KỊCH CỦA TIÊN-SINH: 5 quyển nhỏ mỗi quyển. . . . 0,05

La Fontaine:

7. THƠ NGỤ-NGÔN: (văn Pháp và văn Quốc-ngữ đối nhau) có 2 quyển nhỏ mỗi quyển. 0,05

Tiền cước gửi Recommandé:

Mỗi quyển nhỏ. . . . . 0$12
1 bộ « Ba người Ngự Lâm Pháo Thủ ». 0,30
1 bộ « Tê Lê Mạc Phiêu Lưu-Ký » . . 0,70
1 bộ « Lịch-Sử ông Paul-Bert 0,12
1 bộ « Qui-Li Ve Du-Ký » 0,13
1 quyển « Chuyện Trẻ con ». 0,12
1 quyển « Hài-kịch Molière ». 0,16
2 quyển « Thơ Ngụ-ngôn ». 0,13
Cả 7 thứ gói làm một gói 0,50

Hiện đương in:

1. De Balzac: MIẾNG DA LỪA
2. Le Sage: GIL BLAS

Các cuộc vui tối nay

Cinéma Palace : Othello.
Cinéma Tonkinois : Le démon des mers.
Cinéma Pathé : Les Rics des mers.
Quảng-lạc : Ngày: Nữ Triệu bị vây (tăng ẩn)
Tối: Pai lo-g bão phu hu.
Nhà hát tây : Un bon garçon.

Còn các nhà hát khác chưa thấy gửi

Tin-tức về việc thương-mại

GIÁ THÓC GẠO:

Gạo hạng nhất, một tạ		11$30
— nhì,	—	10 40
— ba,	—	9 50
Thóc hạng nhất,	—	6 50
Bắp ngô —	—	6 60

THỜI GIÁ QUỐC TRÁI:

Ngày 12 Février 1929

3 %.	hoàn dần		77 f. 75
3 1/2 %.	hoàn dần		96 f. 95
4 %.	vĩnh viễn	1917	87 f. 10
4 %.	»	1918	85 f. 45
6 %.	»	1920	1 f 95
5 %.	hoàn dần	1920	116 f. 75
4 %.		1925	123 f. 45

Ngày 15 Février 1929

3 %.	vĩnh viễn		72 f 00
5 %.		1915-1916	97 f. 50

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước: 12 f. 30.

CÁC TIN TÀU

Tàu *André Lebon* đi ở Marseille khởi hành ngày 25 Janvier sang Tàu và sang Nhật

Tàu *Cap Varella* ở Singapare đã chạy đi Saigon ngày 14 février.

Tàu *Bougainville* ở Dj bouti đã chạy đi Colombo ngày 14 février.

Tàu *Porthos* ở Marseille đã chạy đi Tàu và Nhật ngày 8 février.

Tàu *Claude Chappe* ngày 28 février ở Haiphong sẽ chạy đi Saigon chuyển thư sang Tàu *Compiègne*.

Tàu *Songko* ngày thứ năm 21 février hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong đường Holnow và Pothayard.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 2) giờ 4 phút tối thứ tư 20 février.

THƯ TỪ GỬI BẰNG TÀU BAY

Phi-công Cos có chứng ngày 25 Février sẽ khởi bay về Pháp. Ngày nào nhất định thì có giấy báo tin sau.

Khi bỏ vé, phi-công sẽ mang một chuyến thư ở đây gửi sang Pháp. Vậy ai muốn gửi thư-tín sang Pháp do đường máy bay thì gửi chuyến ấy. Cứ mỗi cái thư cân nặng 10 grammes thì phải nộp thêm một số thuế là 8 hào, mà người thai phải đề rõ chữ *par avion* cho dễ nhận. Tại sở Bưu-điện đã có sẵn mảnh giấy có đề chữ *par avion* cho công-chúng dùng.

Thi dụ một cái thư cân nặng không quá số 10 grammes thì phải nộp 8 hào 6 xu.

Một cái thư cân nặng 18 grammes, thì phải nộp một đồng 6 hào 6 xu. Phàm thư từ nào có đề chữ *par avion* mà số tem gián lại bao lệ đã định rồi ấy, thì đều để mang theo cách thường, chứ không đem bằng máy bay.

CÁC VIỆC LĨNH TRUNG VÀ ĐẤU GIÁ

Ngày 26 Février 1929 hồi 16 giờ. — Tại sở Công-chính Hanoi đấu-giá việc mở rộng đường ra 8 thước tây, trong quãng km 28x000 đến 37x485 ở đường thuộc địa số 2 lối Phúc-yên.

Việc thầu đáng 11.470 đồng;
Tiền dự phòng 3 030 đồng;
Ký quĩ tạm 200 đồng;
Ký quĩ nhất định 4300 quan;

Các điều lệ về việc đấu-giá ấy đã tại phòng giấy quan Chánh kỹ-sư Công-chính Hanoi (1er Arrondissement) và tại sở Lục-lộ Phúc-yên.

Ngày 2 Mars 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Bưu-điện Hanoi đấu giá mua hai van kilos giấy xem dùng để bọc gói cho sở ấy.

Việc thầu đáng 4000 đồng
Ký quĩ tạm 100 đồng

Điều lệ về việc thầu đã tại sở Bưu-điện 14 đường Brière de l'Isle Hanoi và tại sở Bưu-điện Haiphong.

Ngày 6 mars 1929. — Tại sở Công-chính Vientiane lĩnh trung các vật sau này về năm 1929.

1 Các đồ khí dụng bằng sắt (7 lô).
2 Các đồ sơn (7 lô).
3 Xi-măng (4 lô).

Muốn biết rõ điều lệ cứ đến xem sổ đề tại phòng Thương mại Hanoi.

Ngày 12 Mars 1929 hồi 16 giờ. — Tại sở Công-chính Hanoi đấu giá làm nhà ở cho quan phó-sứ Thái-bình.

Việc làm đáng 11.241 $ 54
Tiền dự phòng 1,768 , 46
Ký quĩ tạm 180 , 00
Nhất định 4500 f

Ngày 25 Mars 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Bưu-điện Hanoi đấu giá mua sắt chữ T. dùng cho sở ấy.

Việc thầu đáng 100 000 đồng
Ký quĩ tạm 2.500 đồng

Điều lệ thầu đề tại sở Bưu-điện 14 đường Brière de l'Isle Hanoi và tại sở Bưu-điện Haiphong.

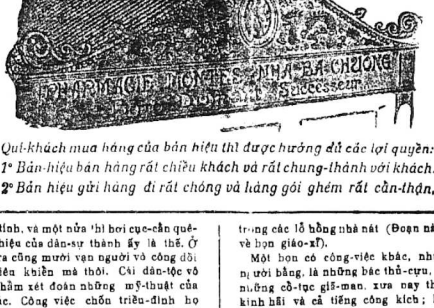

Qui-khách mua hàng của bản hiệu thì được hưởng đủ các lợi quyền:
1° Bản-hiệu bán hàng rất chiều khách và rất chung-thành với khách.
2° Bản hiệu gửi hàng đi rất chóng và hàng gói ghém rất cẩn-thận.

Ai có máy móc hỏng thì nên đến:
. . . . . .
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Lưu thanh tốt nhất bán và cho thuê ở:
Etablissements Indophono
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn đi giầy dẹp tất dẹp thì nên đến:
G. M. R. Demange
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai không có vốn buôn bán làm ăn thì nên đến:
Banque de l'Indochine
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Sữa tốt nhất thì có những:
Hiệu Nestlé
. . . . . .
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra bu. chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Xe đạp tốt nhất thì có:
MM. Deleule & Detouillon
Debiolle
Trúc-Thành
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn làm nhà xây bằng gạch tốt thì nên đến:
. . . . . .
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồng hồ bút máy thì nên đến:
G. M. R.
Phúc-Vinh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn giả hóa trẻ ăn uống như thường thì nên đến:
Hiệu giống răng
Trần-quang-Minh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ dạc thì nên đến:
G. M. R.
Nhà tăm tăm
Trịnh-xuân-Nghĩa
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn uống rượu, hút thuốc lá, xơi đồ hộp thì nên đến:
G. M. R.
L. U. C. I.
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn tiêu khiển buổi tối thì đi xem:
Cinéma Palace
— Tonkinois
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Chè ngon nhất thì hiệu:
Vinh-Mậu
Kim-Thái
Ninh-Thái
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn dùng thuốc tây thì nên đến:
Pharmacie Montés (Nhà ba chuông)
— Chassagne (Phố hàng Khay)
— Blanc
— Gillet (Vinh)
M. Rondon (Haiphong)
M. Hélary (Haiphong)
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có bệnh thì nên đến phòng khám bệnh:
Quan Đốc-tờ: Loubet
— Piquemal
— Blot
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có đồ cũ và quốc-trái muốn bán thì nên đến:
Hiệu Đức-Long
Hoàng-xuân-Lan
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn săn bắn thì nên đến:
MM. Deleule & Detouillon
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ vàng bạc ngọc ngà thì nên đến:
G. M. R.
Ferroud
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Khăn mũ đẹp thì có:
Hiệu Hai Chính
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn xem tiểu-thuyết, mua giấy bút thì nên đến:
Tân Dân Thư Quán
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn thừa câu đối phúng mừng thì nên đến:
. . . . . .
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Công-chúa thành Ba-by-luân

NGUYỄN-VĂN-HIẾU dịch

Nº 23

(Tiếp theo)

X

A-ma-đăng đi hết tỉnh nọ đến kia, bị người ta trêu ghẹo thật là đủ cách, song bao giờ cũng cự tuyệt chối từ, trong lòng lúc nào cũng giữ vẹn thủy chung cùng công-chúa thành Ba-by-luân, trong bụng lúc nào cũng cảm giận vua Ai-cập, thật chàng đáng làm gương chung-tình cho thiên-hạ theo vậy. Sau chàng đi đến kinh thành mới của người Gô-loa (tức là tỉnh Ba-lê nước Pháp ví kinh-thành cũ là tỉnh Ly-ông). Thành đó cũng như không biết bao nhiêu thành khác, đã trải qua tất cả các cảnh-huống giã-man, ngu-dốt, cuồng-dại và nghèo-hèn. Trước tiên, cái tên thành ấy là *bản* và *phân* (1), sau đổi ra là thành I-di-xĩ, vì việc sùng bái thần I-di-xĩ truyền đến tận thành đó. Nghị-viên thứ nhất ở trong thành do một bọn lái-đồ tổ chức nên. Đã lâu đời, dân thành đó phải ở dưới quyền những bậc anh-hùng ăn cướp ở vùng hẻo rừng núi; và cách vài trăm năm về sau, lại có những bậc anh-hùng ăn cướp khác ở bờ bên kia sông Lai nhân tràn sang chiếm lấy thành trì đất cát.

Vì lâu ngày mọi việc điều hoàn cải, nên thành đó cũng hóa nên một tỉnh, mà một nửa nhân-dân thì cực kỳ sang trọng vui tính, và một nửa thì hơi cực-cần quê-kịch: ấy cái biệt hiệu của dân-sự thành ấy là thế. Ở trong thành có ít ra cũng mười vạn người và công đồi nghề chỉ có bạc tiêu khiển mà thôi. Cái dân-tộc vô nghệ ấy lại bình phẩm xét đoán những mỹ-thuật của các dân-tộc khác. Công việc chốn triều-đình họ không biết một tí gì cả; tuy rằng họ ở cách nơi Triều chính có bốn dặm đường mà họ coi hình như là ở xa đến sáu mươi muôn dặm là ít, cái việc độc-nhất vô-nhị của họ, cái việc họ cho là cần hệ là giữ sao cho sự giao-tế trong xã hội được êm ái, vui vẻ, và sự chơi bời lẳng phí; vì thế nên cái-trị họ cũng như sai khiến lũ trẻ con, cứ cho chúng nhiều đồ chơi để chúng khỏi kêu là được. Nếu có ai nói cho họ rõ những sự ghê gớm đã tàn phá tổ-quốc họ hai trăm năm về trước, nếu có ai nói cho họ những hồi đáng kinh khiếp mà một nửa nhân-dân trong nước chém giết nửa kia vì những tư-tưởng tả-ngụy, thì họ cũng nói rằng việc đó không tốt, xong rồi họ lại cười đùa hát bội như thường.

Bọn vô công dồi nghề cũng lễ phép vui tính và đáng yêu bao nhiêu, thì bọn có công việc lại càng thấy trái hẳn hẳy nhiều, thật là một cảnh đáng buồn.

Trong bọn có công việc hoặc tự xưng là có công việc ấy, lại có một bọn quá ư mê-đạo vừa làm lắm sự vô-lý, vừa phạm lắm điều gian ngoan; những trông thấy người cũng đã khiến cho rầu lòng não ruột; bọn đó giả có thể làm cho điên đảo cả hoàn-cầu được thì cũng không từ, để cho có được một chút thế-lực; nhưng mà bọn vô công dồi nghề vừa múa vừa hát làm cho họ phải chui nấp vào hang ổ của họ, cũng như giống chim thường làm cho lũ chim méo phải chui rúc vào trong các lỗ hổng nhà nát (Đoạn này tác giả có ý nói về bọn giáo-xĩ).

Một bọn có công-việc khác, nhưng không nhiều bằng, là những bác thủ-cựu, cứ bo bo giữ lấy những cổ-tục giã-man, xưa nay thường bị thế-nhân kinh hãi và cả tiếng công kích; bọn này chỉ biết nghiên cứu ở trong những quyển sách đã bị mối mọt cắn nát cả rồi. Nếu họ thấy trong sách ấy có nói đến một tục lệ vô lý gớm-ghê nào thì họ cho ngay là một điều luật thiêng liêng không ai xâm phạm được.

Chính vì cái thói quen hèn nhát không dám tự mình suy-xét tư-tưởng ấy và chỉ biết nhận nhanh những ý-kiến từ đời cổ-lỗ là lúc mà người ta không có tư tưởng gì, nên trong bọn nhân-dân ham sự vui chơi còn có lắm tục rất nên ghê ác. Cũng chính vì lẽ ấy mà những tội-lỗi và cách trừng phạt không có chút chi là cân xứng với nhau cả. Một đôi khi họ bắt một kẻ vô tội phải chịu trăm nghìn khổ-hình để cho phải tiếc-nhẽn một tội mà người ta không phạm bao giờ. (Đoạn này tác-giả có ý nói các quan trong Đại thẩm-viện)

Một chàng thiếu-niên vì vô ý dại dột mà phạm lỗi cũng đem hành phạt như là một kẻ đã phạm tội đầu-độc hay là phạm-tội giết cha giết mẹ vậy. Bọn vô công dồi nghề thấy thế thì kêu vang trời lên, song đến hôm sau thì không còn nghĩ gì tới nữa, và chỉ nói đến những cách ăn chơi mới thôi.

Đã có một hồi, trong một thế-kỷ, dân-tộc ấy được thấy trong nước nên mỹ-thuật tiến-bộ lên đến một trình-độ cực-điểm hoàn-toàn, xưa nay không ai dám mong mỏi được đến thế; những người nước khác phải đến tận thành đó cũng như đến thành Bi-by-luân để xem ngắm các đại công-trình về khoa kiến trúc, các cung thất lâu đài, các huê-viên kỳ lạ, cùng là những đồ chạm và tranh vẽ cực kỳ tinh-xảo. Họ được nghe một thứ âm-nhạc làm cho cảm động trong lòng mà không đến nỗi lả tai, họ lấy làm thú lắm.

Về cái thời-đại sung-sướng ấy, dân-tộc đó mới được hiểu biết thế nào mới chính thật là thơ, nghĩa là thơ vừa có vẻ tự-nhiên, vừa êu dáng êm ái, vừa làm cho khoái trí, lại vừa làm được động tâm nữa. Rồi lại có những lối văn-chương mới, lối nào cũng đầy rẫy những ăng văn cực kỳ hoa-mỹ. Nhất là về lối điển-kịch thì hồi đó đã soạn ra rất nhiều vở kịch thật là kiệt-tác tiếng tăm lừng lẫy cả lên, xưa nay không có dân-tộc nào sánh kịp. Tóm lại thì ai làm nghề gì cũng biết thế nào là hay là đẹp, đến nỗi trong bọn tăng-lữ cũng sản xuất ra được lắm tay văn-sĩ có tài.

Biết bao nhiêu là cây vinh-hiển xưa kia cao vót tận mây xanh mà sau thành ra khô héo vì nỗi đất đã cạn màu kém tốt. Chỉ còn được một ít cây thì cành là đã vàng úa sắp sửa chết khô chết héo. Cái nỗi suy-đồi thoái-bộ đó là do sự làm lụng dễ dàng, sự lười biếng không muốn làm cho hay cho tốt hơn, sự chán chê cái đẹp và sự ham-thích cái lạ ma ra. Các nhà mỹ-thuật muốn hồi phục lại những thời-đại đã-man thì lại được những kẻ hiếu danh cho chỉ cho; và chính bọn hiếu danh ấy lại ngược đãi những hạng có thực tài làm cho họ phải bỏ nước mà đi; thật là vì loài ong vò vẽ mà làm cho mất cả giống ong mật.

(Còn nữa)

1. — Vì thành Paris có tên nữa là *Lutetia* do tiếng la-tanh *lutum* nghĩa là bùn.

Gérant: NGUYỄN-VĂN-TÀI

Bo Vo Phi Hung Cuu H5 Petrus Ký (67-74) Cung Huynh Chiếu Đẳng Cho Kho Sách Xưa Quán Văn Dĩnh
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

TẠ-ĐÌNH-MINH
VỀ
Tranh Quốc-sử

Ngày nay đã sang được đời Hùng và đời Thục, đã đóng thành sách, 1 quyển đời Hùng 1$20, một quyển đời Thục 0$60, có bán lẻ mỗi tờ 4 hào, 0$08. -- có trẻ học annem sử lược, muốn cho chúng mau hiểu và nhớ lâu nên mua mỗi thứ một quyển, hay là mua lẻ từng tờ cũng bán. Tranh đời Triệu sắp có.

Bán buôn và bán lẻ, lại hiệu HOÀN-VĂN Hanoi và hiệu QUẢNG-VẠN-THÀNH Haiphong.

NHÀ GIỒNG RĂNG
TRẦN-QUANG-MINH

Bản hiệu lập tại phố hàng Bông-Lờ số nhà 199 Hanoi, đã lâu năm chuyên về nghề giồng răng, Giồng đủ các thứ răng trắng, đen, vàng, bạc; nhổ răng, chữa sâu răng, vá răng, răng đen đánh trắng, răng lệch lạc chữa lại cho đều, nhất là các ông già gần hết cả hàm, làm toàn hai hàm răng khác, đã sinh đẹp hơn răng cũ, mà ăn uống nhai nó cũng như răng thật không hề bịn gì cả.

Nay bản-hiệu kể mấy thứ giá thường dùng tạm như sau này.

RĂNG

Vàng một cái	5p.00
Bạc một cái	3p.00
Trắng một cái	3p.00
Đen một cái	3p.00
Đen đánh trắng một bộ	5p.00

Giồng nhiều có hạ giá

Các quý-khách quá bộ lại bản-hiệu, hoặc tìm hoặc hỏi hay điều gì bản-hiệu xin hoan nghênh trân-trọng, cắt nghĩa minh bạch, và cam đoan làm hầu được như ý.

Các quý khách ở tỉnh khác cần mới đến quý-tỉnh làm, hoặc hỏi điều gì, xin viết thư về, Bản-hiệu sẽ có người đến tận nơi tìm và giả khám ngay.

Kính cáo
TRẦN-QUANG-MINH
Ouvrier Dentaire
199, Rue du Coton — Hanoi

NÊN XEM !!! NÊN XEM !!!!

Thưa tôi nhiều quí-khách vẫn hằng hỏi, tôi có mở thêm một chi-điểm chuyên trách việc mua bán thay các ngài ở xa.

Bất cứ quí-khách cần mua, hoặc cần biết hàng gì, xin cứ viết thư về tôi sẽ mua tận gốc bán tận ngọn như ý các ngài.

Ngài nào có hàng vỡ chưa bán được mà cần tiền ngay, tôi cũng thu-xếp trước 10% theo giá hàng cho vay trước được hai phần ba mà lấy lãi rất nhẹ.

Quí khách cần hỏi tin-tức, hoặc giá hàng gì, nếu có quen là, xin cứ viết thư về hiệu tôi sẽ xin tìm giảm rất minh bạch mà bảo để ngài biết ngay.

Nay kính cáo
ĐỒNG-LONG HIỆU
TRỊNH-XUÂN-NGHĨA
7, Rue du Chanvre, Hanoi

Đã đến giờ các ngài phải dùng thuốc rồi

Thường thường các ngài không biết đúng giờ mà vì thế cho nên các ngài chẳng theo đúng những cách chỉ-bảo của quan thầy thuốc hay là những đơn kê ở các vị thuốc của các ngài.

Vậy các ngài hãy nên dùng thuốc của

Hiệu bào-chế CHASSAGNE
59, Phố Chàng Tiền
HANOI

Vì ở đây chẳng những bán thuốc cho các ngài mà thôi, mà lại còn biếu thêm cho các ngài những quà như là:

Đồng hồ báo thức hay là một thức quà gì trong biết bao nhiêu thức quà của bản-hiệu biếu các ngài về dịp tết này như những bút máy, nước hoa, hộp đựng thuốc lá, rượu mùi, bánh bán.....

Xin chú-ý đến hiệu chè Chính-Thái, Song-hỉ chính hiệu

CÂU NGƯ PHẤ KÌNH
(HIỆU CHÍNH VƯNG-MẬU)
Số nhà 144, phố Khách, Nam-định.
Số nhà 25, phố Hàng Ngang, Hanoi.
Số nhà 21, phố Bông-kiều, Hải-dương.
Ở các tỉnh Nam-kỳ và Bắc-kỳ đều có nơi phát-hành.

注意正號正泰雙喜名茶
本行發總
號茶茂榮
新人綽定南
號四十四百一
街尼行內河
號五十二
街福寧福海
號一十二
電各坎北南 經
售代有地

Năm 1926, đã trình Thương-bộ nước Pháp cho số, và dùng kim-bài thương tiêu làm dấu hiệu, ngoài khác không được giả mạo. Giữa đây cũng nhiều quán vô-sỉ, chế ra những thứ giả dùng danh-hiệu của bản-hiệu để lừa dối và mưu lợi. Vì thế bản-hiệu mới phải dùng giấy hiệu dán ở miệng bao chè, quốc-tự-quốc là tinh-tế, để phân biệt với hàng phế giả mạo, xin các quí-khách để ý đến cho.

NHỮNG LỜI RAO VẶT
(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V)
Giá dòng chữ 0$10 một lần

Chiens
VỊ TẠ THỂ MÀ BÁN

Một phòng thợ cạo các bà tại phố Paul-Bert -- Có cả máy nốn tóc — Và rất nhiều hàng hóa. Hỏi tại nhà báo.

7.673

Tôi có thằng em giai tên là Phùng-văn-Lư năm nay 15 tuổi người chắp thấp bàn chân to, đi vòng kiềng, và ngón tay giữa, ở về tay trái thỗi một mỏng tay, nó chốt dại làm đều không phải nên sợ me tôi đánh mắng, nên nó đi từ hôm mùng 3 tháng giêng ta. Vậy xin ông bà nào gặp, biết nó ở đâu, hay có nuôi nó, xin làm ơn mách bảo dùm hay viết thư cho tôi biết, thì tôi xin cảm tạ vô cùng.

Thư gửi cho
Monsieur Phungl-huuw-Baoz
Village lên-minh-thương
Canton de Phu-Tho

7.681

Tên tôi là Đoàn-văn-Uyên, giáo-học trường Cam-giá. Gia-khánh, Ninh-bình có đưa con trai lên năm tuổi, mình người hơi béo, cao độ 0m70, mặt dài, da ngăm ngăm đen, răng sún, cổ dụt, đầu to, tóc cúp ca-rê, trên đầu và trán có những mụn lấm tấm như mụn nổi, mặc áo lót xanh, quần trắc bâu, vẫn gọi thằng cu.

Nguyên hôm mồng tám tháng giêng ta, tôi ở gare Trịnh-xuyên vào Ninh-bình chuyến xe hỏa năm giờ rưỡi, lúc xuống gare Ninh-bình có một người đàn bà độ 30 mỗi bảo bế bộ xuống gare rồi bế đi mất.

Vậy tôi có mấy lời bá-cáo, hễ ông bà nào biết cháu ở đâu mà mách bảo dùm, hay mang đến tận nơi, tôi xin hậu tạ và chịu tiền phí tổn hết mọi khoản.

7.690 Đoàn-văn-Uyên ký.

Đi Paris chơi!
KHÔNG MẤT TIỀN TÀU!

Tết năm nay các bà muốn cho các ông đi chơi xuân, vãng cảnh Paris không mất tiền tàu thì xin gửi ngay 0$05 timbre về hiệu TRÚC-THÀNH, *N° 59 bis, Place Negrel, Hanoi, lấy mẫu các thứ xe-đạp giá từ* 28$00 *trở lên, chỉ có xe hiệu ấy rất tốt mới đi xa được như thế.*

CHỈ MỘT THỨ
RƯỢU BỔ
33.500

là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai: 2$10

Bán tại hiệu CHASSAGNE
59, Phố Tràng-Tiền
HANOI

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: 1$50

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$60

BÁN TẠI HIỆU Bào-chế
L. BLANC
11, phố Paul-Bert, Hanoi

Thuốc PEPTO KOLA ROBIN
(Peptone, Glycérophosphate & Kola)

Là một thứ rượu thuốc rất ngon để giúp thêm sức mạnh cho hàng phụ-nữ vì yếu sức mà không có thai nghén đặng.

Nó cũng giúp sức đặng cho những người bị mệt nhọc vì làm công việc nhiều phải lao-tâm mệt trí, trị được bệnh yếu nhược và lại rất cần cho những người đau yếu mới mạnh.

Thuốc này lại còn phục-sức được cho những người bị sốt rét nữa.

Mỗi khi ăn cơm xong uống một cốc nhỏ rượu này thì chóng lại sức.

Có gửi bán tại các hàng thuốc
XIN NHẬN KỸ LẤY HIỆU:
LABORATOIRES MAURICE ROBIN
13, Rue de Poissy, Paris
VÀ ĐỪNG MUA ĐẮNG GIẢ HIỆU.

Cần hai người đánh máy chữ giỏi. Hỏi tại: Cie minière métallurgique de l'Indochine, 2 Rue Francis garnier, Haiphong. 7681

"Các quan công nhận là tốt nhất"

Có nhiều thứ rượu bắt trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.

Bán tại nhà thuốc Monier nhà ba chuông, 54, Phố Paul-Bert, Hanoi.

Nhà nào cũng nên có thứ rượu DUBONNET
Agents généraux en Indochine [illegible]

Thuốc thoa Cadum
để trị
các bịnh ngoài da

Thuốc thoa Cadum dùng để thoa xức cho hết nghứa và khi da phỏng sưng ứng đỏ rẫn lên. Nhờ thúốc ấy, mà cả vạng con người đặng yên giấc, ngủ ngon, khỏi đau nhứt bị các chứng bịnh ngoài da, nào là sẩi-sướng, nổi mụt, nổi nhọt, nổi phong, trấy-trụa, có lát, tróc da tróc vẩy, vân, vân.

Các ông các bà nhớ đặng ngày nào thì mua ngày nầy cho oó một hộp thuốc đó, hoỉ tiệm bán thúốc quen cuả các ông các bà.

THUỐC SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toan bằng chất thuốc rất tốt, tực chọn rất kỹ-càng, nên có đủ các tính chữa bịnh rất thần-hiệu nó đứng vào hạng thuốc tốt thứ nhất để trị các bịnh như là :

HO
HO GIÓ
GHIP (Cảm thiên-thời)
HEN

nó tóm lại là hết thảy các chứng-bịnh nó khí-quản.

Điều-độ UỐNG : *Cứ trong hai mươi bốn giờ, đang từ năm đến sáu thìa xúp, ngoài những bữa ăn.*

Thuốc SIROP NOFAL để cho những người đã quá người tam tuần dùng.

Bán tại hiệu Bào-chế :

CHASSAGNE
Ông LAPON và LAGAZE
Bào-chế dược sĩ nhất hạng, kế nghiệp
60, phố Paul Bert, Hanoi
Giây nói số 88

CHÈ 寧泰

Quý khách muốn xơi thứ chè quanh năm thơm ngon, xin lưu-tâm chiếu-cố xơi chè chính hiệu NINH-THÁI thời quý-khách sẽ được mãn-ý.

NINH-THÁI
10, Rue des Cantonnais. Hanoi.
164, Phố Khách, Haiphong.
78, Phố hàng Trống, Nam-định.

HỠI NGƯỜI KÉM HUYẾT, BẠI DƯƠNG, KIỆT LỰC, NGƯỜI TRÍ NÃO SUY-ĐỒI,

Các người thất lực, mỏi ăn, mất ngủ, đêm thầu chan chọc, vì dây mà lo nghĩ xa gần, không còn giam tin ở mình nữa. Trí kỷ-ức (trí nhớ) một ngày một giảm, do tổ ra rằng bộ não đã suy, nhưng mà còn có thể bồi bổ lại được, vậy nên uống ngay thuốc

ELIXIR ZIDAL
Của Bác-sỹ OMNÈS

Uống thuốc nọ-tiêu này thì tức khắc thấy bộ thần kinh được yên, ăn ngon ngủ kỹ rồi sức lực tăng lên bội phần.

Bác-sỹ SALLES, 11, Boul. de Strasbourg, PARIS
Có bán ở các hiệu thuốc tây

CÁC THẦN ÁI-TÌNH RỬA RĂNG

Này trông các thần ái tình kia. Các thần rửa răng cho mỹ-nhân kia có bận không? hẳn ấy dùng gì mà rửa răng thế? Chắc là dùng DENTOL. Vì rằng.....

Thuốc DENTOL (nước, bánh hay bột), là một thứ thuốc rửa răng vừa có chất trừ-độc, lại có vị thơm rất mát.

Thuốc ấy chế theo [illegible] khảo-nghiệm của ông Pasteur. Trừ được hết thảy vi-trùng trong miệng, nên được và trị được bịnh sơn răng, bịnh sưng lợi, sưng cổ. Dùng trong mấy ngày, là răng trắng bóng và mất hết xỉu.

Dùng thuốc ấy trong miệng có hơi mát lâu bền. Trừ độc được trong 24 giờ.

Giảm nguyên-chất vào bông mà dùng, thì trị bịnh đau răng rất hiệu.

Thuốc DENTOL bán ở các hiệu lớn bán nước hoa, và các hiệu bào-chế. Bán buôn tại Maison FRERE, 19, Rue Jacob, Paris.

MỘT CÁI NẠN GỚM GHE

Vừa rồi có một người Nam, xuân-xanh chừng đôi mươi tuổi, chẳng biết đi lừng thừng thế nào, đâm ngay vào đường xe-lửa, thành thử bị xe-lửa chẹt phải.

Chân tay bị xe nghiền dứt rời cả ra, tên mình mẩy thì bị xe ra lan-tành từng mảnh, lôi thôi ra đến mấy trăm thước. Sau khi khám xong mới biết rằng người thiếu-niên ấy vì mất kem cái nên khi ấy không trông thấy đoàn xe-lửa tới nơi, thành thử mới đến nỗi thế.

Những cái nạn như thế, thật đáng xét xa biết là bao nhiêu, nhất là một người còn trẻ như vậy mà vì mất đồ kem-cải như kia, để đến nỗi gây nên cái vô khôn nạn ấy, thật cũng đáng thương tâm lắm thay! Mà xét ra nguyên nhân của cái thảm trạng, chẳng qua chỉ bởi không biết giữ gìn con mắt nên mất mới kem, mới thành ra thế. Tuy nhiên, từ nay mà muốn tránh khỏi những cái nạn như thế, thì cũng rất dễ mà chẳng tốn kém là bao.

Ấy là mua thứ thuốc COLLYRE JAUNE của bác sĩ CASAUX thì những cái nạn như thế, mười phần tránh được đến chín. Thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX thật là thứ thuốc chữa-lẽ để trị các chứng đau mắt, nhất là những người mới bị đau mắt thì lại công-hiệu lạ thường. Vậy nên trong nhà, bất cứ bao giờ, cũng nên có một lọ thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX. Khi nào thấy mắt hơi đỏ hơi [illegible] cảng đầy mắt, dấp đuốc, thì chỉ nhỏ vào giọt thuốc ấy vào, là tức khắc khỏi, nếu không sinh nặng nề khó chữa được.

Thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX có bán ở hiệu CHASSAGNE 60, phố Paul Bert Hanoi và ở các [illegible] thuốc tốt khác.

THUỐC DRAGÉES-RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Người bị bệnh ghip và bệnh sốt rét thường hay thấy trong mình mệt nhọc mà lại rất là lâu khỏi. Khi bị bệnh thì nhiều mồ-hôi, yếu đuối đi, đánh trống ngực, ăn không ngon, ngủ không yên, đau lưng, đau mình, khó thở, mệt nhọc là thường.

Chân huyết kém lắm đi, thế thì nên bổ ngay vào cho chân huyết những chất đỉ-lan-fi trong khi ốm là : chất sắt, như thế mà dùng thuốc Dragées Rabuteau (viên đầu nai) thì không còn gì để khỏi bơn nữa.

Uống thuốc ấy hễ đến đu ngày thì tan ngay, không có nguy hiểm gì cả. Chỉ trong vài hôm là thấy khỏe mạnh như thường; những người nào bị bệnh ghip mới khỏi, yếu đuối, đau lưng, đau mình, đau đầu, hay đánh trống ngực mà dùng thuốc này thì thấy khoan khoái là lùng. Chỉ nống độ vài lọ thuốc Dragées Rabuteau (viên đầu nai) này thì lại khỏe mạnh như thường.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3845

MỚI ĐẾN

Nhiều đĩa hát đẹp « VICTOR »

Số 43.419 — 43.532
43.486 — 43.619
43.194 — 43.618
43.422 — 43.625

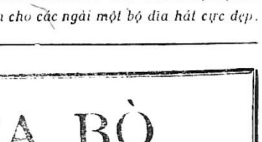

Hỏi mua ngay ở : ETABLISSEMENTS INDOPHONO, 58, Rue Paul Bert, Hanoi, sẽ gởi bán cho các ngài một bộ đĩa hát cực đẹp.

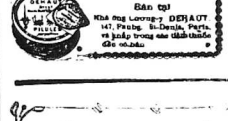

AI MÀ DÙNG THUỐC HƯỚN của ông Lương-y DEHAUT mà XỔ hết thằng cần chi nữa.

CỨ ĂN

và an dường trong phòng. Thuốc hướn nầy dễ dàng lắm và có mau lẽ lại có rất hiệu thấm.

Bán tại
Nhà ông Lương-y DEHAUT 147, Faubg. St-Denis, Paris, và khắp trong các thành-thuốc đều có bán.

SỮA BÒ HIỆU BERNA

là
thứ đồ ăn nhứt bổ
cho người lớn
và trẻ-con.

Sữa nguyên-chất làm tại xứ Thụy-sĩ

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha trang, Đông-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom-Penh.

3007

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, là thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Trang-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN DÙNG ĐỂ MÀ HỎI :

GNO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm mà đàn bà ở cữ* . . . . . *Một litre :* **2 $ 40**
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước.* *Một chai :* **1 , 25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt.* *Một chai :* **1 , 25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả,

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm.* . . . . . *Một chai :* **1 , 50**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều.* . . . . . *Một chai :* **0 , 80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3003

Tổng Đại-Lý?

Xe đạp ALCYON

Làm Tổng đại-lý bán tất cả Tonkin nay chỉ có hiệu Tchi-Long tôi được độc-quyền bán mà thôi.

Các thứ xe đạp xe quốc có 3 hạng.

1 hạng xe quốc bành gỗ thì	75 $ 00
1 hạng xe quốc bành sắt tốt	60 . 00
1 hạng xe quốc bành sắt tốt dị thường	55 . 00

Xe đạp đi thường mầu sơn đen có 2 hạng

1 hạng có 2 phanh đũa và gắc đờ bu	55 $ 00
1 hạng có 2 phanh đũa và gắc đờ bu và có thêm gắc đờ xen	68 . 00

Nếu ngài nào ở các tỉnh mua buôn thì mời lại hiệu tôi tính giá chấm-chước riêng giá mới các qui-khách chiếu-số lại mua giúp bán hiệu tôi sẽ hết lòng tùy tiếp. Hanoi TCHI-LONG 43 phố hàng Bồ.

Hanoi bán tại TCHI-LONG
47, phố hàng Ngang.
Haiphong bán tại WING-LONG
74, phố Khách
Phố Cửa Nam hiệu Trúc-Thành cũng có xe Alcyon của chúng tôi bán. 7.680

Agents d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
5, Rue Tronchet, PARIS
18, 22, 25, Ludgate Hill LONDRES

Chữa bệnh sốt cách nhật không gì bằng
SỐT RÉT NGÃ NƯỚC
QUINOFORME
là thuốc tiêm, thuốc viên hay thuốc hoàn
Chỉ theo khoa-học và đã thông dụng ở các thuộc-địa pháp.
Có bán ở khắp các hiệu thuốc tây.
H. LACROIX, 37, Rue Pajol, PARIS (18e)

Agences d'annonces en Europe :
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT, PARIS (IXe).

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố PAUL-BERT — HANOI

Même Mon à Saïgon: GRANDS MAGASINS CHARNER

Hai thứ xe đạp hảo hạng

MÊM MẠI
VỮNG BỀN
NHẸ NHÀNG

« MORO »

Xe đi đường dài, 1 máy hãm . .	**35 $**
Xe du lịch, 2 máy hãm . .	**40 $**
Xe thi	**48 $**
Xe các bà	**44 $**
Xe trẻ con . . .	**35 $**

« CLÉMENT »

Xe đi đường dài, 1 máy hãm . .	**52 $**
Xe du lịch, 2 máy hãm . .	**55 $**
Xe thi	**70 $**
Xe các bà	**75 $**
Xe trẻ con	**52 $**

HAI THỨ XE
HẢO HẠNG
GIÁ HẠ

TẠI GIAN HÀNG BÀY CÁC THỰC-PHẨM
Hàng tốt nhất hạng và không đâu rẻ bằng

Trung Bắc Tân Văn

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN